

Iš dalies debesuota ir šaltiau, temp. apie 35 laips. Saulė teka 7:12, leidžiasi 4:22.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
Phone CAnal 6-4380

Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XXXIX.

Kaina 5c

Chicago 8, Ill. Ketvirtadienis, Gruodžio-December 18 d., 1952

Price 5c

No. 298

IKE, MACARTHUR APSVARSTĖ KOREJOS KARA

MAISTO TRŪKUMĄ RYTŲ VOKIETIJOJ PRIPAZIŪSTA IR KOMUNISTŲ VADAI

Kaltę bando versti ūkininkams, valdininkams, tik ne "tarybinei" išnaudojimo sistemai

"Naujienu" Berlyno korespondento

BERLYNAS. — Be abejonės, už ištikusią R. Vokietijoje katastrofą maisto aprūpinime kalti ne ūkininkai, bet SED bajorija su išpūstais "normų išpildymo" pranešimais, kalta į aktyvistų armiją susimetusi melagių kaimenė.

Prieš metus atrodė, jog R. Vokietijoje kai kurie maisto reikalai kryptelėjo geron pusėn. Tačiau nuo pereinamojo laikotarpio pradėjo rukti, rukti ir dabar visai užruko. Motinos bevilčiai stovinėja prie valst. krautuvių kūdikiams pieno. Bulvės rūsiuose baigia sekti, o kur pavasaris? Sviesto nei kortelėmis, nei spekuliacinėse H. O. krautuvišose nebėra. Iš ūkininkų atėmė viską ir paliko tuščius kluonus ir rūsius. Vakare grįžta žmona su vyru iš darbo, bet bute tamsu, elektra reikalinga fabrikams, o žvakių nė užsimuš, negausi.

O kas įvyks kitais metais, jei šiomet pašarinių bulvių keli milijonai tonų žemiau numatyto plano gauta — riebalų nė pauostyt neliks, nekaltant apie daržoves, kurių kitų metų derlius jau dabar laukiamas.

Veltėdžių armija paglemžia geresnį kšnelį iš išsekusių jėgų, dirbančio prie baigiančių dilti mašinų, darbininko. Liaudies armija, kareivinių ir kitų karių parangų darbininkai, agitatoriai už "nacionalinę gynybą", šnipai, šnipukai, urano kasyklų darbininkai, "taikos kovotojai" kasdien suvirškina už milijonus maisto.

Paskutinėmis dienomis į kalėjimą sukišo aprūpinimo ministrį Hamanną ir eilę kitų aukštųjų pareigūnų. Dabar, mėgina įtikinti, visa bus gerai, nes kaltininkai sučiupti. Bet pasakos veltui.

Nepasisekęs "dumpingo" planas prieš Vakarų Berlyną

Prieš dvejetą metų į R. Berlyną atviko tovaršų Dumping. Apsiuostė pasektoriais, susimėtė iš lengvųjų būdas, pasikvietė mūrininkus išinkuoti geresnius namus, nusipustė, malioriai tepiliosios raudonais dažais, prikrovė į naujitelaites lentynas duonos, miltų, cukraus, prikabino iš miško medžiagos gamintų drabužpalaičių, pasispaudė į delnus, atskubėjo į Potzdamer Platz ir ant aukštų aukštų stulpų iškabino užrašą: "Išmintingas vakarų berlyniotis perka H. O. krautuvių".

Negalima sakyti, kad kviečiamieji nebūtų jo pamilę. Prisiškimš, būdavo, "vechslstubėse" kišenius ostmarkių ir aidi žvalgaus į "rytų šalelę". Duona neblogo, vos ketvirtis kainos, miltai, dviračiai, kilimai, lenkiškos žasukės, bulgariška višta, vengriškos dešros, Balkanų vynos — taip ir krauk į krepšius.

Kiek atkutęs, žingtelėjo ir į V. Berlyną, suorganizavo kontrabandininkų gaujas, per kuriuos savo paslauga pasiūlė ir tingintiems pas jį nuvykti. Sekėsi ir čia. Kavos buvo galima irgi pakankamai iš tovarišė Dumpingo sandėlių vietos kavinė prisiurbiti. O jo krašto kilmų ir kojinių tai tik rinkinys!

Atvykęs komersantas apvalėjo, lenkė stikliuką po stikliuko iš "Moskovskaja stolovaja" butelio ir rūkė vietoj gamintus

"Camel", kurių nuo originalių neatkirs, "štangomis" juos siūlė ir vakariečiams. Kai suktybė paaiškėjo, jis mirktelėjo į šetino pusę, o iš ten mr. Leiba kontrabanda atplukdė laivus originalių; Mr. Leiba ir kavą per šetina gabenė.

Tov. Dumping, fizinio darbo nelaiškė gera ypatybe jam svetimuose kraštuose ir nepaprastai pradėjo iš džiaugsmo kvatoti, kad ir vakarų sektoriuose metė darbus kėpyklos, užsidarė kirpyklos, žodžiu, jo pastangų dėka žmonės pradėjo švesti, reikalaujami iš miesto galvų pragyvenimui pašalpų, kurias savo ruožtu nugabendavo irgi jų "rūpintojėliui". Veltui pulkai muitininkų kratė grįžtančius, veltui šaukė spauda, apeliavo į žmonių sąžines. Galų gale visi apsiprato, kad kitaip ir būti negali.

Bet tov. Dumping padaro savo sandėliuose reviziją. Egi, sandėliai kone tušti, bet — o koks nustebimas! — neparoduotas nė vienas pjautuvas, nė vienas kūjėlis. O šiai prekybai tiek vilčių dėta.

Vargšas susikrimto, užkabino ant būdų pasektoriaus iškabą "Uždaryta dėl remonto" ir atsirėdžio paskutiniuos atodūsiuos. Jo tėvai lapkričio paskutinę dieną pranešė atvykusiems vakarų sektorių gyventojams, kad jų vaiko mirties kaltininkai yra anglių — amerikiečių organizuotos bandos, kurios pagal paruoštą planą pastūmusios visus užmojus į bankrotą, nuvarydamos ir patį tovarišėjų Dumpingą į kapus.

Nuo tos dienos visa parduodama tik parodžius Rytų Vokietijos piliečio pasą. Išimtis tėra laikraščiams ir kitai "pažangiajai literatūrai".

V. Zarsteklis.

UNIJOJ VADAI GAVĖ \$182,000

NUSIKALTIMŲ KOMITETAS TĖŠIA DARBĄ TOLIAU

NEW YORKAS. — Valstybės nusikaltimų komitetas, tyriąs gengsterių veiklą New Yorko uosto transportuose, ligi šiol nustatė, kad krovėjų unijos pareigūnams krovimo firmos išmokėjo dovanų \$182,214.

Dovanos — kyšiai buvo išmokėti 1945—1951 metų laikotarpy. Dovanas davė 43 kompanijos, jas gavo 99 unijos pareigūnai.

Dabar nusikaltimų komitetas perkėlė savo tyrinėjimus į anturą Hudsono upės pusę, į Hoboken ir Jersey City. Abiejų miestų merai įtariami palaikę glaudžią draugystę su gengsteriais ir leidę jiems užvaldyti tenyksišiais uosto krovimo krantines.

Kompanijos, davusios kyšius, teisinasi, kad be kyšių unijos pareigūnams neįmanoma iškrauti ar pakrauti uostuose laivų.

GELBSTI JŪRININKUS IS PERLUZUSIO LAIVO. — Gelbėjimo darbininkai, kurie vos iškėlė tris igulus narius iš perluzuso kariuomenės tiekimo laivo Grommet Reefer, buvo priversti dėl stipraus vėjo gelbėjimo darbus nutraukti. Ant laivo liko 36 igulus nariai, kurie vėju apsilus buvo iškelti mažais laiveliais ir malūnsparniu. Laivas perlužo pusiau netoii Leghorn, Italijoje.

Vėliausios žinios

—Čekoslovakijos prezidentas Gottwald komunistų kongrese patvirtino savo žmonių neramumus ir nepasitenkinimą dėl maisto ir kuro trūkumo. Nurašiniui jis pažadėjo negailestingai kovoti su ūkiniais kenkėjais. Zionistai, kaip Izraelio šnipai, būsia ir toliau persekiojami, kaip ir visi kiti priešvalstybiniai gaivalai, bet ne dėlto, kad jie yra žydai.

—Gen. Eisenhoweris ketvirtadienį tarsis su respublikonų kongreso vadais ir, spėjama, kad sen. Taftui paves vadovauti Senatui.

—Andrej Gromyko pasipriešino Jungtinėse Tautose Austrijos nepriklausomybės klausimo svarstymui ir paskelbė savo valstybės boikotą bet kokiems galimiesiems JT nutarimams šiuo reikalu.

—Maskvos Pravdos redaktorius Leonid Iljičev buvo pašalintas už nukrypimus. Į jo vietą paskirtas tuo tarpu patikimas propagandistas Šepilov.

—Penktadienį Washingtono prasideda prieš prof. Lattimore byla, kurioj jis kaltinamas surekęs 7 kartus priešaiską, klaušinėjamas apie savo komunistinę veiklą.

—Po komunistinės Kinijos prieš Indijos taikos planą pasisakė ir Šiaurinė Korėja. Jos užsienio reikalų ministerio telegrama tuo reikalu pasiekė JT susirinkimo pirmininką Pearson.

—Romoj susidūrė Egipto ekskaraliaus automobilis su kitu, tačiau Faroukas, važiuavęs su žmona Narriman, nenukentėjo. —Šiaurinės Korejos-Mandžiūrijos pasieny JT bombonešiai apnaikino dvi komunistų karių medžiagų telkimo vietas, ir numušė vieną priešo naikintoją.

—New Yorko pirklys Alfred Kohler sako, kad jis 1946 metais išpėjo John F. Dulles rekomenduoti į Carnegie fondacijos prezidentus Alger Hiss. Nežiūrint jo išpėjimo, kad Hiss yra įtariamas komunistu, Dulles, Eisenhowerio Valstybės sekretorius, to nepaisęs ir pravedęs Hissą į šią vietą (jis sėdi kalėjime už klaidingą priesaiką).

—Egipto diktatorius gen. Naguib tarėsi su arabų kraštu ir Lygos atstovais Maroko, Tunisijos ir kitais klausimais ir dėl priemonių prieš Prancūziją.

KATALIKŲ BAŽNYCIA ISPANIJOJE ARŠIAI KOVOJA SU KALĖDŲ SENIU

Kelias pagoniškių papročių pavojų tikėjimui

MADRIDAS, Ispanija. — Ispanijos katalikų bažnyčios vyresnybė išleido išpėjimą apie gresiantį religijai pavojų dėl didėjančio Kalėdų Senio (Santa Claus) ir "profaniškų" Kalėdų atviručių populiarumo.

Išpėjimas buvo paskelbtas Ispanijos vyskupijų organe Ecclesia. Jame aiškinama, kad nudienės Kalėdų manifestacijos yra protestantų darbas, kuriuo norima sugriauti tikrasias krikščionybės tradicijas.

Panašiai pasisakoma ir prieš Kalėdų atvirutes, kuriose esą matyti antikatalikiški siekliai ir jų sektantiška kilmė.

Dovanos duodamos per Tris Karalius

Ispanijos katalikų bažnyčia stengiasi išlaikyti seną tradiciją pasikeisti dovanomis ne Kalėdų išvakarėse, bet per Tris Karalius, nes tą dieną "trys išminčiai iš Rytų šalies" užtikro Kristaus gimimo vietą ir sudėjo tenai dovanas.

"Pelningiausia klaida" pasauly WASHINGTONAS, D. C. — Amerikos geografijos draugija sako, kad yra didžiausia klaida manyti, jog Kalėdų eglutė ir su ja susijęs Kalėdų Senis turi ką nors bendra su Kristaus gimimu ir krikščionių religija. Priešingai, sako geografų draugija, šie papročiai yra kilę iš pagonybės laikų.

Amerikos pirkliai pasakys, kad tai yra "pelningiausia klaida" visoje istorijoje. Iškelus Kalėdų eglutės kultą, Santa Claus pasidarė pirkliams tikru kauku, sunesančių jiems per kelais prieškalėdines savaites milijonus dolerių.

Atskyrė Siamu dvynius

CLEVELANDAS. — Trims gydytojams pasisekė komplikotos operacijos pagalba atskirti kę tik gimusius Siamu (suaugusius) dvynius.

Naujagimiai, abi mergaitės, padėti atskiruose inkubatoriuose, jaučiasi gerai.

—Svetimšalių registracija. JV Vyr. prokuroras McGranery praneša, kad nuo kitų metų sausio 1 d. iki 31 d. visi svetimšaliai, gyvenę Amerikoje, turi pranešti imigracijos ir natūralizacijos komisariatui savo dabartines gyvenamąsias vietas.

ALT IŠPĖJA JT DĖL GENOCIDO KONVENCIJOS

RAGINA ATMESTI KINIJOS PAKEITIMŲ SIŪLYMUS

NEW YORKAS. — Trečiadienį, gruodžio 17 d. New Yorko Tmes laido išspausdintas Amerikos Lietuvių Tarybos ir Vengrijos, Čekoslovakijos, Ukrainiečių bei Albanijos vadovaujančių komitetų bendras pareiškimas Genocido Konvencijos reikalui.

Pareiškime raginamos Jungtinės Tautos atmesti tautinės Kinijos pasiūlymą pakeisti Konvenciją. Tuo būdu būtų padaryta genocido reikalui didžiausia žala, padedant jau įsigalėjusią, 40 valstybių pasirašytą konvenciją į šalį ir pradedant svarstyti dalyką iš naujo.

Pareiškime be to primenamas tragiškai ironiškas Kinijos pasiūlymo sutapimas su Sovietų Sąjungos ankstyvesniu siūlymu 1947 metais.

Pareiškimas iš lietuvių pusės pasirašytas Dr. P. Grigaičio.

Špionažas — sovietų diplomatų pareiga

Suprantama, kad tą darbą dirba jie ir J. Tautose

NEW YORKAS. — Valstybės departamentas papildomai pranešė JT gen. sekretoriui, ką F. B. I. sužinojo apie JT aukštą pareigūną sovietų pilietį Skvortcovą.

Jis šnipinėjęs, organizavęs špionažo agentus, veikęs pasivadindamas įvairiais vardais. Skvortcov buvo adjutantas J. T. gen. sekretoriaus padėjėjo Zinčenko, paties aukščiausio sovietų pareigūno Jungtinėse Tautose. Esant Skvortcovui Maskvoj, buvo pranešta, kad jis už šnipinėjimą prieš Jungtines Valstybes atleistas iš Jungtinių Tautų tarnybos.

SAKO, ŽINĄ BŪDĄ TAIKAI ATSIEKTI

Garsieji generolai aptarė ir pasaulinę padėtį

NEW YORKAS. — Būsimasis prezidentas Eisenhoweris ir buvęs JT armijos vyr. vadas gen. MacArthur po 2 valandų pasitarimų trečiadienį, pareiškė, kad jie apsvarstė kelius, kaip sėkmingiausiai išspręsti Korėjos karo problema ir atsiekti taiką.

TRUMPAI IŠ VISUR

—Sovietai pagrobė jankį. Kai JAV puskarininkis, sovietų sektoriaus pasieny kalė su vokiečių darbininkais stulpus ir įžengė kokią pėdą į sovietų pusę, nerėdamas patikrinti stulų liniją, prie jo pribėgo 5 sovietų sargybiniai ir, atkišę šautuvus, nusiavedė.

—A. bandymai — pavasari. Nauji Amerikos atominiai bandymai numatyti ateinančių pavasari Nevados dykumoje, praneša Atominės Energijos Komisija. Komisija nieko nesako, ar į bandymus įeis ir vandenilio energijos bandymai.

—Komunistai apie Ike. Per Kinijos radiją Peipinge užsienio klausytojams buvo "atskleidžiami" Eisenhowerio planai, pagal kuriuos netolimoj ateity numatyta kombinuota visų jėgų ribota ofenzyva. Eisenhoweris noris nustumti frontą bent 75 mylias į šiaurę, kur būtų lengviau laikytis. Bet galimas dalykas, sako Peipingas, kad Eisenhoweris planuoja su savo draugais išplėsti karą.

—Iš Maroko į Rusiją. Tarp 8 europiečių komunistų, dalyvavusių arabų riaušėse Casablance prieš prancūzus, 3 buvo sovietų piliečiai. Prancūzija nutarė ištremti juos į Sovietų Sąjungą.

—Sužadė 61 komunistų agentų. Formozoj nacionalistinė kinų vyriausybė sužadė vėl du komunistų agentus. Tuo būdu nuo lapkričio 21 dienos Formozoj buvo pagautas ir nušautas 61 šnipas.

—3 didžiųjų konferencija. Parvyzių trečiadienį sutiko Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos užsienio reikalų ministrai. Jie svarsto Indokinijos, Europos gynybos ir Vokietijos klausimus.

—Tito nuteisė eksministerį. Buvęs Jugoslavijos ministeris Makedonijos reikalams Diafer Jodra buvo nuteistas 16 metų kalėjimo už šnipinėjimą Kominfedovo valstybėms. Jis be to padėdavęs Tito priešams — stalinistams pabėgti į Albaniją.

—Suomijos "medinė uždanga". Į Sovietų Sąjungą žmonės nebėga, išskyrus Suomijos briedžius. Jiems apsaugoti, Suomija pravedė sovietų pasieniu 390 mylių ilgumo pusšėtos pėdos aukštumo tvorą.

—Suomijos "medinė uždanga". Į Sovietų Sąjungą žmonės nebėga, išskyrus Suomijos briedžius. Jiems apsaugoti, Suomija pravedė sovietų pasieniu 390 mylių ilgumo pusšėtos pėdos aukštumo tvorą.

Vatikanas taip pat dedas visas įmanomas pastangas, ragindamas Italiją, kad ši, kaip Vakarų sąjungininkė, trukdytų Jugoslavijos susidraugavimą su Vakarų bloku. Arkivyskupo Stepinac pakėlimas į kardinolus galiausiai lėmė tarpinėms tarp Vatikano ir Tito Jugoslavijos.

Po šios kalbos maršalas Tito, kaip ir buvo laukiamą, nutraukė diplomatinius santykius su Vatikanu valstybė.

Venezuelos valdovai suklastojo rinkimus

NEGAVO NĖ 10% BALSŲ, BET PASISKELBĖ LAIMĖTOJIAIS

PANAMOS MIESTAS. — Į Panamą atvyko ištremti Venezuelos opozicijos 7 vadai, "nusiškaltę" tuo, kad tauta per balsavimus pareiškė jiems savo pritarimą.

Respublikos demokratų partijos vadas Jovito Vilalba, vienas iš 7 ištremtųjų, tvirtina, kad valdančiosios karinės juntos partija (Nepriklausomas rinkimų frontas) pastatė pul. Markos Perez Jimenez į prezidentus dvi

Šis svarbus pasitarimas tarp didžiųjų Amerikos karo vadų antrajame pasauliniame kare įvyko būsimoj Valstybės sekretoriaus John F. Dulles bute New Yorke. Pasitarime dalyvavo ir namų šeimininkas.

Išsiskiriant gen. Eisenhoweris pastebėjo, kad jo paskutinis pasitarimas su savo buvusiu viršininku įvyko prieš šešis metus (1946 metais Japonijoje), bet netolimoj ateity jiems teksią susitikti dažniau. Tuo lyg norėta pasakyti, kad nuotaikos, kenkusios šių dviejų generolų draugystei, yra išsklaidytos, ir ateity prasidės artimesnis bendradarbiavimas.

Generolai aptarė bendrą pasaulinę padėtį ir visuotinius gynybos uždavinius, turėdami galvoj, kad Korėjos frontas yra tik viena didžiojo antikomunistinio fronto dalis.

TITO NUTRAUKĖ SANTYKIUS SU VATIKANU

PAGRASĖ IR VAKARAMS

BILGRADAS. Jugoslavija. — Jeigu Vakarų sąjungininkai nenori Jugoslavijos draugystės, tegu jie tai atvirai pasako, kalbėję viename vagonų fabrike diktatorius Tito. Tuomet Jugoslavija pasirinkianti kiti išeitį.

Iš jo tolimesnės kalbos neatrodė, kad jis turėjo galvoj susitaikymą su Maskva, nes apie ją kalbėjo kaip apie patį didžiausią Jugoslavijos priešą, pasiruošusį "perpauti Jugoslavijai gerklę".

Maršalas Tito ypač piktinosi Vatikanu ir Italijos veikla, turinčia tikslo užkirsti Vakarų ūkinę ir karinę paramą Jugoslavijai. Italijos karo ministeris esąs atvirai prašęs Ameriką nutraukti Jugoslavijai paramą, kol ji nesutiks sutvarkyti Triesto klausimo Italijai palankia prasme.

Vatikanas taip pat dedas visas įmanomas pastangas, ragindamas Italiją, kad ši, kaip Vakarų sąjungininkė, trukdytų Jugoslavijos susidraugavimą su Vakarų bloku. Arkivyskupo Stepinac pakėlimas į kardinolus galiausiai lėmė tarpinėms tarp Vatikano ir Tito Jugoslavijos.

Po šios kalbos maršalas Tito, kaip ir buvo laukiamą, nutraukė diplomatinius santykius su Vatikanu valstybė.

dienas prieš balsų suskaitymą, pajutus, kad ji rinkimuose skaudžiai pralaimėjo.

J. Vilalba sako, kad juntos partija (FEI) iš 104 parlamento atstovų lapkričio 30 d. rinkimuose laimėjo tik 14. Visas kitas vietas laimėjo opozicinės partijos, Respublikos demokratų 70 vietų ir krikščionių socialinė partija 14 vietų.

Naujai įsigalėję valdžioj juntininkai suklastojo rinkimų duomenis ir gruodžio 11 d. paskelbė, kad jie laimėję 56 vietas.

ŠIS TAS APIE ČIUOŽIMĄ ANT LEDO

Iškritus pirmajam sniegui ir pradėjus šalči ne pro šalį pakalbėti apie žiemos sportą. Bet šį kartą aš pakalbėsiu apie čiuožimą ant ledo bendrai.

Čiuožimas ant ledo išsiskiria iš kitų sporto šakų tuo atžvilgiu, kad beveik kiekvienas, geriau pramokęs čiuožyti sportininkas, tuojau pajunta ritmą, taktą bei muziką. O gerai mokantieji čiuožti sportininkai yra vertinami kaip menininkai — artistai. Todėl čiuožimas ant ledo ir vadinamas dailioju arba meniškuoju čiuožimu.

Pramokti čiuožti gali kiekvienas sveikas žmogus, nuo ankstybos jaunystės iki vėlybos senatvės. Greičiausiai prapratina kojas prie slidaus ledo jaunimas — vaikai. Senesni ir seni žmonės pramoksta čiuožti lėčiau — bijo parkristi ant ledo. Jauni ir gabūs sportininkai prapratina prie ledo per keliolika minučių. Vokietijos, Garmiše, man teko mokyti vieną jauną futbolistą vokiečių, kuris, pirmą kartą užsidėjęs pačias ant kojų, išmoko čiuožti per 20 minučių. O po savaitės jau są jį negalėjau pagauti čiuožyklėje. O vieną moterį, žydų tautybės, vos prapratinau prie ledo tikrai per 6 mėnesius, per visą čiuožimo sezoną. Bijodavo viena atsistoti ant ledo. Lietuvoje su tokiais nemokšais būdavo geriau — paduodavau kėdę su pavažom stumdyti po ledą ir patys prapratindavo kojas prie slidaus ledo.

Pramokti čiuožti galima ir pačiam, be mokytojo. Tiksliai nereikia bijoti parpulti ant ledo. Nors ledas yra šaltas, bet ne toks kietas kaip atrodo. Bet puolant nereikia graibytis už oro — tai labai pavojinga! Besigraibant po orą čiuožyklėje galima netikėtai, važiuojančiam pro šalį, išdurti akį ir įsikibti į plaukus. Jeigu puoli tai puliti. Puolant — įtempti raumenis. O čiuožiant greitai tempu, krisdamas ne tikrai kad ne kiek nesuįtrenki, bet dar jauti savotišką malonumą...

Mokyti reikia lėtai. Kiek prapratinus kojas prie ledo, čiuožti mažais žingsneliais. Koją su pačiuža ant ledo statyti ne tiesiai, kaip vaikščiojant, bet iš trišalio. Ir tiesi ne tiesiai į užpakalį, bet į šonus, permetant visą kūno svorį ant čiuožiančios kojos, stengiantis čiuožti vienodo ilgumo žingsniais ant abiejų kojų. Nelaikyti rankų kintuose ar kur nors kitur už kišius. Išpasakoti visas smulkmenas kaip pačiam pramokti čiuožti, dėl vietos stokos, neįmanoma. Įdomaujantis, galima nusipirkti vadovėlį.

Bet gerai, meniška išmokti be mokytojo neįmanoma ir reikia nesigailėti laiko. Nuo to momento, kaip vidutinių gabumų jaunas sportininkas laisvai bėginėja po ledą ir tvirtai laikosi ant kojų, dar reikia mokyti apie tris tūkstančius valandų. Maždaug 5 metus (sezonus) po 6 mėnesius ir po 3-4 valandas, sistematiškai treniruojantis kiekvieną dieną. Lietuvoje, ant natūralaus ledo, žiemos metu, išeitų apie 15-18 metų. Lietuvoje per visą žiemos sezoną, būdavo 30-35 tinkamos menišką čiuožimo treniruotei dienos. Tokiu būdu galima drąsiai padaryti išvadą, kad be dirbtino ledo, tokiose klimato sąlygose kaip Lietuvoje, prie dabartinio menišką čiuožimo "žvaigždė" — *negalima*. (Jeigu nebūtų prasidėjęs Antrasis Pasaulinis karas, tai Lietuvoje dirbtinas ledas, po poros metų būtų buvęs įrengtas, nes jau buvo organizuojama akcinė bendrovė ir ruošiami projektai.)

Nepriklausomoje Lietuvoje dailiojo čiuožimo sportinis lygis, matuojant šių dienų pasaulinių mastu, buvo vos vos įsikapstyta į meistrų klasę. Reikia, nebuvo gėda dalyvauti pasaulinėse dailiojo čiuožimo pirmenybėse, bet laimėti daugiau kaip "pirmasias" vietas iš atbulos galo, prie geriausių norų ir pastangų, buvo neįmanoma. Aš asmeniškai, nesant Lietuvo-

je dirbtino ledo, į pasaulio meistrus niekuomet nepretendavau. Būdavo, žiemai prasidėjus, pradėdavo treniruotis ir tiksliai baigiantis žiemai, sportiškai tariant, įėjti į formą, pradėdavo progresuoti ir... žiemos nėra! Lietuviškai nusikeiči ir, su skaudančia širdžia, trenki pačiužas į kampa!... Bet to laiko, kurį aš praleidau ant ledo, nesigailiu ir prisimenu su malonumu.

Tikras dailiojo čiuožimo sportininkas-menininkas yra tas, kuris čiuoždamas savo čiuožimą pergyvena, jaučia malonumą, ritmą bei muziką ir visa tai sugeba perduoti žiūrinėjant jo čiuožimo meno publikai. Tokių čiuožėjų-menininkų šiais laikais yra nemažas būrys. Tokia čiuožėja-menininkė, savo laiku, buvo visame pasaulyje išgarsėjusi, kino filmų žvaigždė Sonja Heiny. Bet tiksliai dabar, kaip jau, kaip sportininkė, paseno. Pernaš jį, sportiškai tariant, į archyvą padėjau ne kiek ne peranksti.

Dailius arba menišką čiuožimą, sportiniu atžvilgiu, priskiriamas prie sunkios atletikos. Todėl ir patys geriausi čiuožėjai, puikiam sportiniam lygyje gali išsilaikyti, maždaug, iki 35 metų. Vyrų gal šiek tiek ilgiau. O S. Heiny jau daugiau turi negu 35 metus. Tai tokia sėstančio sportininko psichologija — nenori pasenti ir tiek.

Dailius arba menišką čiuožimą dalinamas į dvi pagrindines grupes: privalomąjį arba mokyklinį ir laisvąjį. Privalomasis čiuožimas čiuožiamas lėtai ir ramiai, susideda iš 52 figūrų, kurias visas privalo mokėti kiekvienas dailiojo čiuožimo meistras. Be privalomojo čiuožimo treniruotės — laisvasis stilingas, menišką čiuožimas yra neįmanomas. Pažvelgus ir į gerai, laisvai čiuožiantį sportininką, tuojau galima pasakyti kiek jis moka privalomąjį čiuožimą — privalomąsias figūras. Lietuvoje mes sakydavom — "kringelius raityti". Laisvasis čiuožimas taip pat turi keliolika privalomųjų figūrų — kombinuotų žingsnių, kurios, treniruotės metu čiuožiamos būtinai pagal muzikos taktą — įvairių šokių muziką ar p. Laisvojo čiuožimo sportinė programa, kuri rungtynių metu čiuožiamas penkis mintus, yra individualinė kiekvieno čiuožėjo kūryba. Programa sudaroma iš įvairiausių žingsnių, šuolių ir suktukų (piručėjų). Programa pračiuožiamą būtinai pagal muzikos taktą ir greita sparta (tempu). Kuo sparta greitesnė tuo čiuožimas gražesnis, meniškisnis ir įspūdingesnis.

Tai tiek apie pavienį (vieno asmens) dailų čiuožimą ant ledo bendrai. Be pavienio čiuožimo ant ledo čiuožiamas: parinis, grupinis, bėgimai, žaidžiamas ledo ripka (hockey) ir visoki kitoki žaidimai bei išdykavimai. Iš pavienių, porinių ir grupinių čiuožėjų sudaroma ledo revue. Ledo revue, paprasčiau — baletas ant ledo, yra darnus paminėtų čiuožėjų junginys prie dekoracijų, muzikos bei šviesų, išpildant baletams paruoštas programas arba pavaizduojant tam tikrus vaizdus sukurtus revue vadovybės. Bel pagrindą ledo revue sudaro pavieniai čiuožėjai — solistai. Be gerų pavienių čiuožėjų ledo revue neatlieka savo paskirties ir prilygsta tikrai paprastam grupiniam čiuožimui.

Porinis čiuožimas, kuris atliekamas vyro ir moters, taip kaip ir šokant salėje ant grindų, taip pat reikalauja ilgos ir sistematiškos treniruotės. Porinio čiuožimo čiuožėjai turi būti geri ir pavieniai čiuožėjai — turi mokėti laisvai daryti šuolius, suktukus bei įvairiausių kombinuotus žingsnius. Grožis poriniame čiuožime priklauso nuo abiejų čiuožėjų darnaus susi-čiuožimo. Taip pat čiuožiamą būtinai pagal muziką. O vienoki ar kitoki vyro moters po ledą kilnojimai, išskiriant tikrai

tokius, kurie išėina iš pačio čiuožimo, sportiniu atžvilgiu vertinami menkai. Tai jau yra akrobatika, kuri į porinio dailiojo čiuožimo programą neįėjanti. Tvirtas vyras, nors ir menkas čiuožėjas, gali menkesnę moterį iškėles labai lengvai nešioti po ledą, įvairiai ją kraipydamas. Taip pat ir salto ant ledo, šokinėjimas per bačkas, stalus ir p. neįėjina į dailiojo čiuožimo programą, bet priskiriama prie ledo akrobatikos.

Ledo ripka (hockey) ant ledo žaidžiama dviejų komandų, po 5 žaidėjus. Ledo ripkos žaidėjų išmokti gerai čiuožti yra daug lengviau, kaip dailiojo čiuožimo sportininkui — jam nereikia mokyti "raityti kringelius". Bet užtai jis turi išmokti vedžioti po ledą ripką ir ją tiksliai mėlyti į vartus. Ripkos žaidėjui labai svarbu vikrumas ir greita sparta. Ledo ripkos čiuožėjas gali būti geras bėgikas ant ledo, arba atvirksčiai, bet jokiū būdu, tuo pačiu metu, negali būti geras dailiojo čiuožimo sportininkas. Bet dailiojo čiuožimo čiuožėjas gali būti geru ledo ripkos žaidėju, bet turi atsžadėti dailiojo čiuožimo. Ledo ripkos žaidėjo čiuožimas — grubus, staigus, žingsniai dažniausiai trumpi ir kapoti, o dailiojo čiuožėjo — švelnus, elegantiškas, posukiai lastingi, žingsniai ilgi, o jeigu trumpi, tai

ne kapoti... Bet vikrumas ir sparta abiejems vienodai privalomas.

Atrodo, bendrai, apie čiuožimą ant ledo bus ir viskas, nes smulkmeniškai nagrinėti atskiras dailiojo čiuožimo figūras — nėra reikalo. Yra čiuožimo vadovėliai, kuriuose išnagrinėjama visokiausios čiuožimo ant ledo figūros smulkmeniškai. O kas norėtų tapti čiuožimo "žvaigžde", tai turi eiti į čiuožyklą, pasisamdyti mokytoją ir, kaip minėjau, sistematiškai treniruotis 3,000 valandų, žinoma, jeigu jau tvirtai laikosi ant kojų. Bet vyresnio amžiaus jaunimui nepatartina norėti iškilni "žvaigždes", — tai būtų bereikalingas laiko gaišinimas. Bet

Naktibaldos

Chicago mieste ir jo apylinkėse esama įvairiose vietose vadinamųjų senų automobilių kabinų. Dabar policija pastebėjo, kad tokiose išmestuose automobiliuose, kur dar galima pasislėpti, pradėjo naktimis girtuokliauti jaunimas tarp 14-20 metų.

Policija tas vietas dabar pradėjo sekti.

pasiečiuoti ant ledo, pasportuoti — patauriu kiekvienam tautiečiui, be jokios išimties.

NAUJIENOS buvo ir tūber geriausias Amerikos hemvi draugas

TUINYLAI IŠVYKSTA MEXIKON

SIMCOE, Ont. — Elena ir Mikas Tuinylai, žinomi Kanados veikėjai ir lietuviško darbo rėmėjai, gruodžio 12 dieną išvyksta į Meksiką. Kaip ilgai jie gyvens Meksikoje ir kur apsisistos, tuo tarpu dar nežino.

—Kanadietis.

Ivairių firmų geriausias kokybės Televizijos ir Radijo Aparatai

DIDELE NUOLAIDA GARANTUOJA, ISSIMOKĖJIMAI

DAINA TELEVISION

sales-service
3120 S. Halsted = DA-6-6887

NORBUT MEN'S SHOP

3358 S. Halsted Street
LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ

Vyriški Drabužiai ir Smulkmenos

KALEDŲ DOVANOMS TURIME:

- ☆ gerų baltinių
- ☆ šiltų kojinių
- ☆ įvairių kaklaryšių
- ☆ odinių pirštinių
- ☆ gražių diržų
- ☆ vilnonių megztukų

SVEIKINAME SAVO PIRKĖJUS
KALEDŲ PROGA IR DEKOJAME PER METUS ATŠILANKUSIEMS.

NUO UŽSISĖNEJUSIŲ, ATVIRU SKAUDŽIU ŽAIZDŲ IR OPOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRU ir SKAUDŽIU ŽAIZDŲ, jie negali ramiai SEDETI ir NAKTINIS miegoti, nes jų užsisejusių žaizdus niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždekte LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite šis taip: nuo skaudžių nudegimų. Jos taip pat pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perstėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarpširdžių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, oerštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wisc., arba atsiųskite money orderį:

LEGULO, 5618 W. Eddy St.
Chicago 34, Ill. MULberry 5-5894

ARBATA NUO ŠALČIO

Jeigu gauni šaltį vieną po kitam, kenti nesmagurus, skausmą ir nuostolius, paprastas šaltis yra bereikalinga bėda. ALEXANDRO ARBATA NUO ŠALČIO yra mišinys šaknų, seklių, žiedų, žievių ir žolių, ir jeigu tos arbatos kasdieną išsigertume, tai gal nei nežinotume kas šaltis yra, arba tas šaltis būtų lengvesnis perges. Ta arbata yra \$2.00 už pakelelį ir pristumiant į namus. O jeigu nori užsimokėti paštoriumi C. O. D., tai ta pati arbata \$2.30.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts — 1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniai nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUSKOS

Tel. BEMlock 4-2413

7121 SO. ROCKWELL ST.

Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

MIRRORS FOR CHRISTMAS

We also make glass Furniture Top

VISIT OUR MIRROR DISPLAY ROOM
Open Monday and Thursday Evenings
DECIDE ON MIRRORS — WE HAVE 'EM

NORMAL GLASS CO.

7530 SO. HALSTED STREET HUDSON 3-4000

Heavenly Gifts at Down-to-Earth Prices!

BULOVA

"GIFT OF A LIFETIME!"

MISS AMERICA 17 jewels expansion bracelet
DIRECTOR expansion band
ALMA \$2750
MISS UNIVERSE 17 jewels expansion bracelet \$3975
MARTHA WASHINGTON 21 jewels expansion bracelet \$4950
MAXIM expansion band \$2975
LADIES' DIAMOND RING \$9800
CIGARETTE LIGHTER \$295
PEN & PENCIL SET \$495
CUFF LINKS \$200
SILVERWARE 52 pieces \$2950
COMPACT \$300
SENATOR 17 jewels expansion band \$4250
AMERICAN EAGLE 21 jewels expansion band \$5950

Watches enlarged to show detail

YOUR CHOICE ONLY \$35.75

Lietuviškos kalėdinės atvirutės su lietuviškais pasveikinimais po 5c ir po 10c, gaunamos pas

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 So. Halsted Street
Tel. VICTORY 2-9542 ir CALUMET 5-7237
Budriko Radio Valanda kiekvieno ketvirtadienio vakarą nuo 6 iki 7 val. vakare iš WHFC radio stoties, 1450 kilocycles.

Prices include federal tax

Krautuvė atidara kožną vakarą iki Kalėdų. Nedėliomis nuo 10:00 ryto iki 5:00 val. vak.

PAS BUDRIKA GAZO IR ELEKTROS BILOS UŽMOKAMOS BE JOKIŲ EKSTRA MOKESIŲ. AMERICAN EXPRESS MONEY ORDERS

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę. Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui rano, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitoms reikalingam. Kas turi susitaupes pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, ILL.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F. S. L. I. C.

NAUJIENOS — geriausia KALĖDŲ DOVANA

● Daugelis nežino, ką pirkti Kalėdų dovanoms. Jiems ir į galvą neatėina, kad dienraštis yra geriausia dovana seniems tėveliams, broliams, giminėms ir draugams. Dienraštis pradiuogins ne tik Kalėdų dieną, bet lankys juos ištisą metą, kasdien.

● NAUJIENOS praneša apie pačius svarbiausius tarptautinius įvykius, informuoja apie pažįstamus, parašo apie draugijų gyvenimą ir teikia žinių apie visame pasaulyje išblaskytus lietuvius.

● Ištiesiems metams Chicagoje NAUJIENOS kainuoja \$10, užsienio — \$11, o kitose JAV vietose ir Kanadoje — tikrai \$9.00. Jei tuojau atsiūsite užsakymą, tai prenumeratorius gaus kalėdinį NAUJIENŲ numerį.

● Dienraštis bus siunfinėjamas ištisą metą, jei užpildysite apačioje esantį lapelį ir pasiūsite Money Orderį arba čekį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois

(Vardas ir pavardė)

(Numeris ir gatvė)

(Miestas, zona ir valstybė)

SIMBOLIO VAIDMUO

Tam tikrais atvejais mėgstama kalbėti, kad lietuviai, atvykę į šią laisvę ir aukso šalį, taip lengvai atsizada savo kiek iš prigimties palinkusio į romantiką būdo, persiimdami praktišku realizmu.

Skaitytu "Draugo", ir turiu prisipažinti, kad su tokiais kai kieno išvedžiojimais visai nenorėčiau sutikti. "Draugo" skiltyse pakankamai skaitytojams pateikiama pigių svajonių, kurios yra toli nuo realybės.

Atrodo, svajonių "zenitą" pasiekė "Draugo" bendradarbių klubo pirmininkas Dr. A. Juška, jau dabar atradamas būsimos, išlaisvintos Lietuvos prezidentą. Nieko sau svajotojas! Bet bendradarbių klubo pirmininkas ir dažnas "Draugo" bendradarbis savo svajonėse eina toliau. Ana, dabar vėl naujas atradimas: *Automatiška lietuvių bendruomenė!* Pagal jį Chicago turėtų skaičiuoti iki 100,000 naujai įsisteigusios Amerikos Lietuvių Bendruomenės narių, kurie, tik po 1 dolerį mokėdami metinio mokesčio, sudėtų daugiau pinigų, negu, pavyzdžiui, šiemet visame krašte Amerikos Lietuvių Taryba surinko. O ką jau bekalbėti, turint galvoje visas JAV-bių bendruomenės apylinkes! Milžiniškas sumas, pagal Dr. A. Juškos "automatinę" svajonę, jos turėtų lietuviškiems reikalavimams sutelkti. Deja, tai tik svajonės.

Būtu galima į jas nekreipti dėmesio, kaip ir į būsimos Lietuvos prezidento "atradimą", jeigu šį kartą Dr. Juškos svajonės neklaidintų visuomenės. Nesimant spręsti, sąmoningai ar nesąmoningai tatau daroma, bet toks Dr. Juškos tvirtinimas (žiūr. "Draugo" Nr. 286, 1952 m. gruodžio 6 d.), kad Amerikos Lietuvių Bendruomenės

"Statutu remiantis, bendruomenė automatiškai priklausys visi lietuviškos kilmės tautiečiai, neatsižvelgiant į jų politinius bei religinius įsitikinimus" (mano pabraukta. VR).

Vienu atžvilgiu toks tvirtinimas yra tik graži, niekad neišpildanti svajonė. Atrodytu, užtenka tik paskelbti bendruomenės statutą, kuriame būtų įrašytas automatiškas bendruomenės priklausymas ir jau ši naujai besisteigianti organizacija milžiniško didumo su stambia lėšų suma būtų suorganizuota. Tačiau praktika rodo visai ką kitą. Štai vienoje didelėje lietuvių kolonijoje, kur mūsų tautiečių priskaitoma iki 10,000, ligšiol bendruomenės apylinkė priklausyti pareiškė norą ne ką daugiau kaip per 200 asmenų, nežinurint, kad bendruomenė visi lietuviškos kilmės tautiečiai gali priklausyti. Ir taip dedasi veikloje kolonijoje, kur bendruomenės reikalas išjudintas labiau, negu bet kur. Nei nariai automatiškai bendruomenėje neatsiranda, nei jos lėšos tūkstančiais skaičiuojamos. Apylinkės vadovybė turi dėti didelį pastangą, kad narių skaičių bent kiek padidintų ir solidarumo mokesčių išrinktų. Nebūnant pranašu, sunku tikėtis, kad kitose kolonijose reikalai daug geriau klostytis. Bet aišku, jog *kai kieno skelbiamas automatiškas bendruomenės priklausymas magiko lazdelės rolės nesužadins.*

Reikės daug pastangų padėti, daug dar vandenį į jūras turės nutekėti, kol AL Bendruomenė iš jos bent 10-20% visų lietuviškos kilmės tautiečių. O kalbos apie automatišką bendruomenę priklausymą yra ne kas kita, kaip savęs apgaudinėjimas. Galima vaizduotis būsimą Lietuvos prezidentą, bet apie steigiamą bendruomenę reikia realiai kalbėti.

Kitu gi atžvilgiu tvirtinimas apie automatišką bendruomenę priklausymą yra *neteisingas ir nedemokratiškas*. Argi būtų bent kiek logikos skelbiant, kad visi lietuviai krikščionys automatiškai priklausys krikščionių demokratų partijai?

Amerikos Lietuvių Bendruomenė yra susipratusių lietuvių, siekiančių tam tikrų tikslų, organizacija. Ko galima tikėtis iš tokių narių, kurie į bendruomenę būtų prievartai, "automatiškom" priemonėmis sutelkti?

Demokratiname krašte ir demokratinėje organizacijoje galioja laisvo apsisprendimo ir laisvo įstojimo, bet ne automatiško priklausymo principas. Dr. A. Juška susipainioja, kalbėdamas apie demokratiją, kad kai kas ešą bijo demokratiškų bendruomenės rinkimų. Ne prieš valdomųjų bendruomenės organų demokratinis rinkimas, o prieš automatišką bendruomenę priklausymą, ką ir Dr. Juška propaguoja, ir kartą jau viešai buvo pasisakytas, reikalaujant laisvo įstojimo principo. Apie automatišką priklausymą galima kalbėti tik simboliškoje bendruomenėje, bet ne juridinėje organizacijoje.

Laikinių JAV Lietuvių Bendruomenės įstatų 4 paragrafas aptaria, kas neturi teisės dalyvauti bendruomenėje, o tuo pačiu ir paneigia automatišką visų lietuviškos kilmės tautiečių bendruomenės priklausymą. Be to, steigiantis apylinkėms, iš narių reikalaujama, įstojant į bendruomenę, atitinkamų pareiškimų ar pasirašymų, kas irgi praktiškai paneigia automatišką priklausymą.

Tai kam tada dar kalbėti apie tai. Juk ir PLB sumanytojai bei steigėjai nėra tokie naivūs, kad manytų, jog iš simboliškai priskaičiuotų bendruomenės narių būtų kokios nors naudos. Naujai steigiamos PLB visa jėga ir praktiška reikšme glūdi tik pritariančiuose, jai atsidavusiuose ir savanoriškuose nariuose.

O kalbėti apie automatišką bendruomenę priklausymą kai ką skatina tik tam tikri išskaičiavimai.

Štai kur šuo pakastas

Ogi bendruomenės valdomųjų organų sudaryme. Žinoma srovė, kuriai priklauso ir Dr. Juška, žiūri bendruomenėje savo dominavimo išlaikymą panaudojant mases. Per parapijas ir bažnyčias ta srovė turi priemonių išjudinti mases, kad ateitų bent pabalsuoti už jos kandidatus. Tik tam kalbamos srovės žmonių ir skelbiama apie automatišką bendruomenę priklausymą, kad paruošus opiniją šiai galimybei. Čia kalbu ne spėliojimais, ne įtarinėjimai.

Reikia daug pastangų padėti, daug dar vandenį į jūras turės nutekėti, kol AL Bendruomenė iš jos bent 10-20% visų lietuviškos kilmės tautiečių. O kalbos apie automatišką bendruomenę priklausymą yra ne kas kita, kaip savęs apgaudinėjimas. Galima vaizduotis būsimą Lietuvos prezidentą, bet apie steigiamą bendruomenę reikia realiai kalbėti.

Kitu gi atžvilgiu tvirtinimas apie automatišką bendruomenę priklausymą yra neteisingas ir nedemokratiškas. Argi būtų bent kiek logikos skelbiant, kad visi lietuviai krikščionys automatiškai priklausys krikščionių demokratų partijai?

Amerikos Lietuvių Bendruomenė yra susipratusių lietuvių, siekiančių tam tikrų tikslų, organizacija. Ko galima tikėtis iš tokių narių, kurie į bendruomenę būtų prievartai, "automatiškom" priemonėmis sutelkti?

Demokratiname krašte ir demokratinėje organizacijoje galioja laisvo apsisprendimo ir laisvo įstojimo, bet ne automatiško priklausymo principas. Dr. A. Juška susipainioja, kalbėdamas apie demokratiją, kad kai kas ešą bijo demokratiškų bendruomenės rinkimų. Ne prieš valdomųjų bendruomenės organų demokratinis rinkimas, o prieš automatišką bendruomenę priklausymą, ką ir Dr. Juška propaguoja, ir kartą jau viešai buvo pasisakytas, reikalaujant laisvo įstojimo principo. Apie automatišką priklausymą galima kalbėti tik simboliškoje bendruomenėje, bet ne juridinėje organizacijoje.

Laikinių JAV Lietuvių Bendruomenės įstatų 4 paragrafas aptaria, kas neturi teisės dalyvauti bendruomenėje, o tuo pačiu ir paneigia automatišką visų lietuviškos kilmės tautiečių bendruomenės priklausymą. Be to, steigiantis apylinkėms, iš narių reikalaujama, įstojant į bendruomenę, atitinkamų pareiškimų ar pasirašymų, kas irgi praktiškai paneigia automatišką priklausymą.

Tai kam tada dar kalbėti apie tai. Juk ir PLB sumanytojai bei steigėjai nėra tokie naivūs, kad manytų, jog iš simboliškai priskaičiuotų bendruomenės narių būtų kokios nors naudos. Naujai steigiamos PLB visa jėga ir praktiška reikšme glūdi tik pritariančiuose, jai atsidavusiuose ir savanoriškuose nariuose.

O kalbėti apie automatišką bendruomenę priklausymą kai ką skatina tik tam tikri išskaičiavimai.

maiss, o vienoje kolonijoje įgytu patyrimu.

Daleidžiant, kad visi lietuviai automatiškai priklauso bendruomenėi, nesunku sėkminga agitacija panaudoti mases tik valdomųjų organų balsavimui, kurios šiaip jau praktiškai bendruomenės veikloje nedalyvauja. Po automatiško bendruomenės priklausymo skraiste pasiseka apėiti balsavimo teisei įgyti sutinkamus formalumus, neišskiriant ir laikino mokesčio sumokėjimo.

Laikinuose JAV Lietuvių Bendruomenės įstatuose yra daug spragų ir neiškumų. Gyvenimo patyrimas, be abejo, pareikalauja įstatų peržiūrėjimo ir jų patobulinimo. Tuo tarpu AL Bendruomenės organizavime vienas iš nesusipratimų yra automatiško bendruomenės priklausymo skelbimas, kai simboliui norima suteikti realus vaidmuo.

Vytautas Rymantas

Cleveland, Ohio

Is Lietuvių Bendruomenės gyvenimo

Apylinkės valdyba nuosirdžiai sveikina Clevelando lietuvius bei lietuves Kalėdų švenčių bei Naujųjų Metų progą ir linki visiems asmeninio džiaugsmo bei laimės, taip pat vilties greičiau sulaukti naujo Tėvynės Lietuvos prisikėlimo aušros.

Valdyba rengia apylinkės veiklos planą, kuris bus pateiktas svargtyti ir priimti apylinkės susirinkimui. Ši veikla turėtų apimti šias pagrindines sritis: kultūrinę, ekonominę bei socialinę. Numatomi suaukti ir atskirų sričių darbuotojų pasitarimai.

Apylinkės kultūrinių bei pramoginių parengimų planą parengti pavesta J. Baltruui, V. Braziuliui ir J. Nasvyčiui.

Lietuvių Bendruomenėi priklauso visi lietuviai, tad vienu iš pagrindinių apylinkės uždavinių yra sudaryti apylinkės priklausančių lietuvių sąrašą. Clevelando lietuvių kartoteką sudaryti ir tvarkyti valdyba pavėdė vicepir. Pr. Karaliui.

Valdybos pirm. St. Barzdukas gruodžio 13 d. kalbėjo per lietuvių radijo valandėlę prašydamas mokėti bendruomeninį tautinio solidarumo mokesčių (1 dol. už 1952 m.), kurį priima Dirvoj, Lietuvių Klube A. Banys ir K. Gaižutis, Spaudos kioske V. Rocevičius ir visi valdybos nariai bei mokesčio rinkėjai.

Dienraščiui Plain Dealer lapkr. 16 d. nr. pranešus, kad vieno kino teatro vagystė, be kitų dalyvavo ir lietuvis DP, valdybos pavestas vicepir. dr. S. T. Tamošaitis policijoj ištyrė, kad tarp trijų pagautų vagilių

SVEICARAI APIE BALTIJOS KRAŠTUS

Sveicarų laikraštis "Bund" (Berne) lapkričio 5 d. atsispausdino gana palankų Baltijos kraštams straipsnį, pavadintą "Baltijos kraštų rusifikacija".

Kai geležinė uždanga nusileido ant trijų Baltijos respublikų — Lietuvos, Latvijos ir Estijos, — tuose kadaise žydėjusiuose žemės ūkio kraštuose įvyko esminių pasikeitimų, pradedamas straipsnis. Permainos esančios ne tik politinio, bet ir etnografinio pobūdžio. Nuo pat 1941 m. tarp beginklių gyventojų siautėjo NKVD ir gestapas. Šimtai tūkstančių žmonių buvo sugrūsti į kalėjimus, deportuoti arba sunaikinti. Niekas nežino, koks yra tikras auksų skaičius. Baltų egziliniai komitetai spėja, kad tas skaičius siekia maždaug 1 1/2 milijono žmonių, taigi, apima ketvirtadalį visų gyventojų. Daugumas tų aukų šiandien gyvena prievartais darbu stovyklose už Uralo. Geležinė uždanga Baltijos kraštus atitvėrė nuo likusio pasaulio tiek aklinai, jog tų kraštų piliečiui net negalima laiško pasiusyti į Vakarus, jei nenori užsitraukti pavojaus būti suimtas dėl "špionažo kapitalistinėms valstybėms".

Anot sveicarų laikraščio, krinta į akis tai, kad naujame penkmečio plane, kuris veikia nuo 1951 ligi 1955 metų, rusai Baltijos kraštams skiria ypatingą dėmesį tiek pramonės, tiek žemės ūkio, transporto ir net kultūrinės srityse. Tasai Sovietų Sąjungos penkmečio planas Baltijos kraštams suteiks lyg ir privilegijuotą padėtį, palyginti su kitais Sovietų Sąjungos kraštais. Paminėjęs to penkmečio plano smulkmenas, laikraštis samprotuoja, kad ešą ypatingų priežasčių, dėl kurių rusai žada kiek dėmesio kreipti Baltijos kraštams. Girdi, po to, kai rusai pareiškė pretenzijų Baltijos jūroje vyravuti kaip sovietinėje jūroje, o Baltijos pakraščiuose turi įsirengę strateginių atspa-

ros taškų tinklą, tai dabar steigiasi sutvirtinti tos "Baltijos tvirtovės" užnugarį. Tam pačiam tikslui buvo įvykdytos masinės nepalankių Sovietams vietinių gyventojų deportacijos ir likvidacijos, tam pačiam tikslui turįs dabar tarnauti ir ūkinis Baltijos kraštų sustiprinimas. Iki šiol į Baltijos kraštus yra atkelta maždaug milijonas sovietinių "naujakurių", kurie dabar sudarą apie šeštadalį gyventojų.

Laikraštis rašo, kad siūnčiami į Rytprūsius rusų kolonistų transportai dažnai "įstrikdavo" Baltijos kraštų teritorijoje. Vykusiu per Minską, Vilnių ir Kauną daugelis ukrainiečių ir turkstanų šeimų likę Lietuvoje. Panašiai atsitikę ir Leningrado

Karaliaučiaus ruože. Pasiūnti jų gaudyti ir vežti į Sibirą policijos būriai maža ką telaimėdavo, todėl galų gale buvo apsispręsta tokią "spontanišką" kolonizaciją pakeisti. Su laiku rusų įstaigos liovėsi vertusios šiuos kolonistus vykkti į Rytų Prūsiją, taip jie, likę Baltijos kraštuose, ilgainiui virto net privilegijuota kasta. Sveicarų dienraštis mano, kad čia, rasi, ar tik nebūta tam tikros sistemos, nes Pabaltijo negalima taip greit susovietinti. (Elta).

PAŠAUKS VETERINORIŲ

Pirmas Illinojaus veterinorius šaukiamas į kariuomenę ateinančių mėnesių.

Tik "Naujienos" raš tiesą—neša laimę, mokslą, šviesą.

Mėgins atskirti suaugusius krūvon dvynukus

Du 15 mėnesių vaikai dvynukai Brodie iš East Moline yra Illinojaus universiteto tiriamojėje ligoninėje galvomis suaugę vienas su antru. Gydytojai iš lengvo tiria, kaip operacijos keiliu juodu galima būtų atskirti. Šiaip vaikai yra panašūs, tik skirtingų kiek palinkimų ir skonio. Gydytojai galvoja, kad galėtų operacija ir pasiekti. Panaši operacija ką tik pavyko Clevelande, bet ten suaugimas buvo ne toks stiprus.

Lig šiol, be Clevelando atsitikimo, tik 2 šios rūšies operacijos tebuvo padarytos: viena Brazilijoje, kita Australijoje.

Skaitkite "N-nas"

Sure as there are only 7 days until Christmas

DECEMBER 1952

1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30
31					

Sakyk Seagram's ir buk UŽTIKRINTAS

Seagram's 7 Crown. Blended Whiskey. 86.8 Proof. 65% Grain Neutral Spirits. Seagram-Distillers Corp., N. Y.

NESKUBINANT — ima mažiau negu 7 sekundes pasakyti "prašau Seagram's 7 Crown". Ir nėra rūpesčio — tai pasakius. Seagram's 7 Crown TIKRAI patiks sunkiausia patenkamiamis jūsų Kalėdiniam sąrašui. Ji yra populiariausia Amerikos degtinė.

Lietuvių Auditorija
3133 So. Halsted St.
Telefonas:
VICTORY 2-6172

ARTIMIAUSIEJI PARENGIMAI:
Gruodžio 20-21 dienomis DIDŽIULĖ KALĖDINĖ VAIKU ŠVENTĖ, rengia Amerikos Lietuvių Bendruomenės Organizacinis Komitetas.
Ruoškites KALĖDŲ VAKARUI GRUODŽIO 25 DIENĄ ir užsisakykite staliukus NAUJŲJŲ METŲ SUTIKIMUI, nes staliukų skaičius ribotas.

4 SALES:
• VESTUVĖMS, POBUVIAMS ir
• SUSIRINKIMAMS
NAUJAI
IŠDEKORUOTA!

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovų, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikams.

ZEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Valdyba ir Direktorai tariame širdingą aciu visiems mūsų taupytojams ir skolininkams už paramą ir kooperaciją 1952 metų bėgyje. Prašome ir toliau mus remti, patariant draugams pasidėti taupomus pinigus į CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, kuri jau daugiau negu 28 metai saugiai ir teisingai teikia lietuviams teisingą ir naudingą finansinį patarnavimą.

CHICAGO SAVINGS yra Marquette Parke, vienoje gražiausių Chicagos lietuvių kolonijų. Šioje mieste dalyje ji yra viena smarkiausiai augančių taupymo bendrovių. Įpas mus visų taupomi pinigai yra pilnai apdrausti iki \$10,000 by an agency of the United States Government. CHICAGO SAVINGS savo taupytojams visada išmoka aukštą dividendą.

Kviečiame atsilankyti ir pamatyti mūsų raštinę, išpuoštą Kalėdų eglutėmis. Mačiusieji tvirtina, jog tai yra viena puikiausiai išpuoštų taupymo bendrovių.

Pradedant šeštadieniu, gruodžio 20 dieną, veltui bus duodami Porky Pig bankučiai, saldainiai ir kitokios dovanos vaikams, atėjusiems su tėvais. Suaugusieji veltui gaus dovanų, jei atidarys naują sąskaitą.

Mūsų turto yra daugiau negu \$10,300,000.00

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO
JOHN PAKEL, President
PHONE GROVEHILL 6-7575

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

Valandos: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

3—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL.—THURSDAY, DECEMBER 18, 1952

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-4380

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina: Chicagoje — paštu: \$10.00 Metams \$5.50 Pusei metų \$3.00 Trims mėnesiams \$1.25 Vienam mėnesiui \$1.25 Chicagoje per išnešiotojus: Viena kopija 5c Savaitei 30c Mėnesiui \$1.25	Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje: Metams \$9.00 Pusei metų 5.00 Trims mėnesiams 2.50	Užsienio: Metams \$11.00 Pusei metų 5.50 Trims mėnesiams 3.00
---	---	---

Naujienuos eina kasdien, išskyrus sekmdienius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-4380.

Tikrasis Tikslas — Japonija

Ko siekia Rusija savo agresijos žygiais Korėjoje? Artimiausias jos siekimas tai — išvyti Amerikos ir Jungtinių Tautų jėgas iš Korėjos. Pasiekę šitą tikslą, komunistai eitų pagrobti Japoniją, nes Japonija yra tikrasis komunistų agresijos tikslas Toluose Rytuose.

Šitokią nuomonę išreiškė antradienį vienas iš penkių užsienio korespondentų, dalyvavusių radijo forume, Walter Simmons, Chicagos "Tribune" raštinės viršininkas Tokyo mieste.

Jisai pasakė tai, ką seniai yra sakę bolševikų užsienio politikos žinovai.

Prieš dvejetą savaitę, beje, tas klausimas buvo iškeltas ir Chicago Council on Foreign Relations paskaitoje, kurią davė skaitlingai publikai, susirinkusiai didžiojoje Congress viešbučio salėje, pagarsėjęs publicistas Walter Lippmann. Vyriausia jo paskaitos mintis buvo ta, kad savo politikoje Azijoje Jungtinės Valstybės padarė stambią klaidą, išeidamos iš ribų, kurias Amerikos "strateginio gynyimo sričiai" buvo nustatę mūsų karinė vadovybė.

JAV ginkluotųjų jėgų generalinis štabas 1947 m., po ilgų studijų, priėjo išvadą, kad Korėjoje mes neprivala laikyti savo kariuomenės, nes ją apginti nuo stipraus priešio būtų neįmanoma; pradedus karo veiksmams Toluose Rytuose, Amerika būtų priversta tuojau ištraukti savo armijos dalinius iš Korėjos, nes, antraip, jie tenai žūtų.

Pasiremdamas šita generalinio štabo viršininkų pažiūra, valstybės departamentas vėliau pareiškė, kad JAV neįsipareigojo ginti Korėją, ir Amerikos kariuomenė buvo evakuota iš to pusiasalio, kurio šiaurinę dalį laikė komunistai, o pietinėje buvo įsikūrusi Jungtinių Tautų pripažinta respublika. Visiems šiandien aišku, kad Amerikos ginkluotųjų jėgų išvedimas iš Korėjos paskatino komunistus pulti Korėjos respubliką.

Todėl Trumano administracijos priešai kaltino ją, ypač rinkimų kampanijos metu, dėl "bereikalingo" Korėjos karo, sakydami, kad, jei prez. Trumanas nebūtų liepęs mūsų armijai pasitraukti iš Korėjos, tai Stalinas nebūtų drįsęs tą kruviną avantiūrą pradėti. O demokratų administracijos šalininkai ją teisingai, nurodę, kad valstybės departamentas ir prezidentas darė tai, kas jiems buvo patarta atsakingų karinių vadų, kurių priešakyje tada stovėjo, kaip generalinio štabo viršininkas, pats gen. Eisenhoweris. Jei klydo kariniai ekspertai, tai kam versti kaltę ant civilinės vyriausybės, kuri vadovavosi jų patarimais?

Bet Walter Lippmann nemano, kad generalinių štabų viršininkai klydo. Jei jie, apsvaistę visas aplinkybes, sudarė, kad Jungtinės Valstybės negali ir neprivalo saugoti Korėjos nuo priešiškos invazijos, tai šitas nusistatymas turės būti priimtas, kaip galutinis — ir juo turinti būti pagrįsta prezidento ir valstybės departamento politika Azijoje. Nelaimės šaknis esanti tame, kad politika išėjo iš karinės strategijos apibrėžtų ribų ir bando apžioti per daug.

Tačiau ta politika kaip tik iššaukė ginkluotą konfliktą Korėjoje, padrasindama komunistinius agresorius pulti Korėjos respubliką!

Lippmannas pripažįsta, kad tai negerai. Jisai taip pat pripažįsta, kad Jungtinės Valstybės dabar jau negali bėgti iš Korėjos, nes tai reikštų kolosaliską smūgį Amerikos prestižui Azijoje ir visame pasaulyje.

Klaida buvusi, Lippmanno nuomone, valstybės sekretoriaus Achesono pusėje, kam jisai viešai paskelbė Korėjos negynimą, kaip JAV užsienio politikos priimtą dėsni. Vadinasi, jei būtų buvę laikoma "sekrete" tai, ką Pentagono generolai parašė savo konfidencialiame memorandume, tai viskas būtų buvę tvarkoje: komunistai nebūtų puolę.

Garsysis publicistas mano, kad dabar JAV valdžios uždavinys Toluose Rytuose esąs suderinti savo užsienio politiką su karinės strategijos koncepcija, išdirbta generalinių štabų viršininkų.

Logiškai galvojant, tai reikštų: trauktis iš Korėjos, išsiderant galimai palanknesnes Jungtiniams Tautoms taikos sąlygas ir "nurašant nuostolius", kuriuos padarė Amerikai akcija Korėjoje.

Bet kas tada atsitiktų su Japonija?

Lippmannui, po jo paskaitos, buvo įteiktas raštu klausimas: "Kadangi Japonijos pagrobimas yra neabejotinai vyriausias komunistų agresijos tikslas Toluose Rytuose, tai argi gali Jungtinės Valstybės palikti neapgintą Korėją, ištraukdamos iš jos savo ginkluotas jėgas?"

Lippmannas klausimą perskaitė, bet nuo atsakymo jį išsisuko, pastebėdamas tik, kad jisai "nesiūlo" palikti Korėją. Kokių būdu, Korėjos nepaliekant, būtų galima "sugrąžinti" JAV užsienio politiką Toluose Rytuose ir "strateginio gynyimo srities" ribas, — tai jo paslaptis.

Seniau viename straipsnyje Lippmannas rašė, jog, evakuodama savo armiją iš Korėjos, Amerikos vyriausybė turėjo pareikšti, kad ji garantuoja Korėjos respublikos neliečiamybę ir suverenumą. Amerikos garantija būtų sulaukusi komunistus nuo puolimo.

Bet kažin? Tokia garantija sulaukytų nuo atviros agresijos Rusiją, bet agresija gali pasireikšti įvairiose formose. Juk ir dabar Rusija atvirai nekariauja, tik padeda puolikams.

Korėja yra Japonijos "prieteltis". Jei Stalinui rūpi patinti savo kontrolėn Japoniją (o dėl to abejoti netenka), tai, kol Korėjos žemėje bus palikta nors viena komunistų armijos divizija, pavojus Japonijai neišnyks.

Šito svarbiausio dalyko nematė Washingtonas ir, tur būt, dar vis nemato Lippmannas. Nes jisai išvaizduoja, kad "sferų" padalinimu galima pašeikti taiką.

Rusijos išlaisvinimo veiksniai jungiami į "koordinacinį centrą"

Pastaruoju laiku tiek Amerikoje, tiek kitur Vakaruose reiškiasi stipri tendencija suartinti ir sujungti Sovietų Sąjungos tautų egzilius stuošius bendrai kovai prieš bolševizmą. Pačių rusų įvairios tremties organizacijos jau kelinti metai tuo rūpinasi, bet galiausiai tik 1952 m. spalio 18 d. Muenchene devynios rusų ir nerusų grupės sudarė vad. "koordinacinį centrą".

Į šio rusų pusės į tą centrą įeina "Lyga kovai už tautos laisvę" (jos centras New Yorke), "Rusų liaudies sąjūdis" (NY), "Rusijos tautų išlaisvinimo komitetas" (Muenchen) ir "Rusijos laisvės kovos sąjunga" (Paryžiuje). Iš nerusų prie šio centro prisidėjo "Gruzinių tautinė taryba", "Azerbeidžano tautinis susivienijimas", "Armenų laisvės kovotojų susivienijimas", "Šiaurės Kaukazo tautinis susivienijimas" ir "Turkestano tautinis išlaisvinimo komitetas". Vykdomasis "koordinacinio centro" biuras, vadovaujamas istoriko Melgunovo, įkurtas Paryžiuje. Į jį įeina 5 rusai ir 5 nerusai. Centras sakosi norįs apjungti antibolševikinę kovą, pritraukti kiek galint daugiau kitų grupių ir sudaryti stiprią išlaisvinimo tarybą.

Kaip pastebi šveicarų "Neue Zuercher Zeitung" (Nr. 323, 1952), į tą koordinacinį centrą neįeina rusų solidaristai (NTS), kuriems demokratiniai politikai prikaša, kad jie anksčiau simpatizavę nacionalizmui ir net ateities Rusijoje numatę įvesti režimą, panašų į italų fašizmą. Be to, solidaristai pasisakę už tai, kad pirma reikią sudaryti grynai vienu rusų išlaisvinimo centrą, kuris vėliau jau galėtų derėtis su kitų tautų grupėmis.

Tame centre taip pat nedalyvauja nė ukrainiečiai. "Amerikiečių komiteto kovai už Rusijos tautų išlaisvinimą" rūpesčių sukviesti tuo reikalu pasitarimai betgi iki šiol nedavę norimų vaisių. O be jų ir be gudų tame centre jaučiama aiški spraga.

Sunkumai apjungti Sovietų Sąjungos tautas į vieną centrą kyla dėl nevienodų pažiūrų į tų atskirų tautų nepriklausomybę. Rusai, kaip pažymi "N.Z.Z.", ilgą laiką nenorėję sutikti, kad būsimoji Rusija jau nebus "nedalomoji Rusija", ir dabar tik nenoriai su tuo apsipranta, kad atskiroms tautoms būtų suteikta savarankiški valstybių padėtis, bet ir tai tik su sąlyga, jei su tuo sutiks steigiamasis Visos Sovietų Sąjungos sričių seimas. Bet atskiros tautos tokios visos Rusijos seimo "malonės" nenori ir sutinka su koordinaciniu centru bendradarbiauti tik tuo atveju, jei rusai iš anksto pripažins, jog tos tautos pačios

apsisprendę, ar dėtis, ar nesidėti su būsimąja Rusija. To klausimo nepakankamas išaiškinimas taip ir meta tamsų šešėlį į visas tos rūšies koordinacines pastangas; ir tų neaiškumų pašalinti nėra pavykę nė iki šiol. Jei ir susitariama, tai tik tiek, kad būtų galima bent laikinai visiems bendradarbiauti ir kovoti su bolševizmu, ginčytinus klausimus paliekant atėčiai.

Ukrainiečiai griežtai atsiriboją nuo rusų. Steponas Bandera, ukrainiečių rezistencijos vadas, kaip skelbiama "ABN" biuletenu Nr. 11/12, griežtai pasisako prieš pastangas įsprausti ukrainiečius į rusų imperializmo rėmus. Tiek tėvynėje, tiek emigracijoje ukrainiečiai laikosi vieningai. Vis dėl to tam tikri amerikiečių sluogsniai, sako Bandera, imdami iniciatyvos psichologiniam karui su bolševizmu susitrinti, nuosekliai siekia sutrinti Rusijos tautų išlaisvinimo pastangas su pačių rusų opozicija bolševikiniam režimui.

(Vėliausiomis žiniomis, Amerikos Ukrainiečių Kongreso Komitetas nutarė kviešti ukrainiečių pabėgėlių grupes sudaryti vieną antikomunistinį frontą su rusais ir kitomis pavergtomis tautomis. — "N". Red.)

Girdi, visos tautos pirma turinčios sudėti kraujo auką Rusijai išlaisvinti, o tik vėliau būsiąs išspręstas tų tautų likimas. Tačiau tiek ukrainiečiai, tiek kitų pavergtų tautų veiksniai jau iš pat pradžių tokiems planams griežtai pasipriešino. Bandera pabrėžia, kad nerusų tautos ir ateityje savo politiką grįsiančios tik savo tautų išlaisvinimo siekimu ir niekad nenustos priešintis "nedalomajai Rusijai", kad ir kokia forma rusų imperializmas pasireikštų. To nusistatymo negali pakeisti jokie taktiniai išskaičiavimai. Jis sako, kad pastangos atkurti "nedalomąją" Rusiją niekad nebus sėkmingos, Rusijos tautos tą "nedalomumą" atmeta. Čia nesągalimi jokie kompromisai. Su rusų imperialistais bendradarbiauti nesąjmona net ir tada, jei jie būtų ir antibolševikiškai nusistatę. **Buv. Rusijos tautos siekia išlaisvinti ne tik nuo bolševizmo, bet ir nuo Maskvos, juo labiau, kad, kaip rodo istorija, rusai, kad ir kokio režimo jie laikytųsi, visados stengdavosi kitas tautas pavergti. Kitoms tautoms Rusija vis buvo tautų kalėjimas.** Šių dienų kova su Maskva, su bolševizmu ir su bet kokios formos grobuonišku imperializmu esiantis tol, pareiškia Bandera, kol rusai nustos bandę valdyti Ukrainą ir kitas rusų tautas. Ir emigracijoje bendradarbiavimas būsiąs įmanomas tik tada, kai rusuose atsiras politinių veiksmų, kurie

Olandų ir belgų spauda apie mūsų rezistenciją

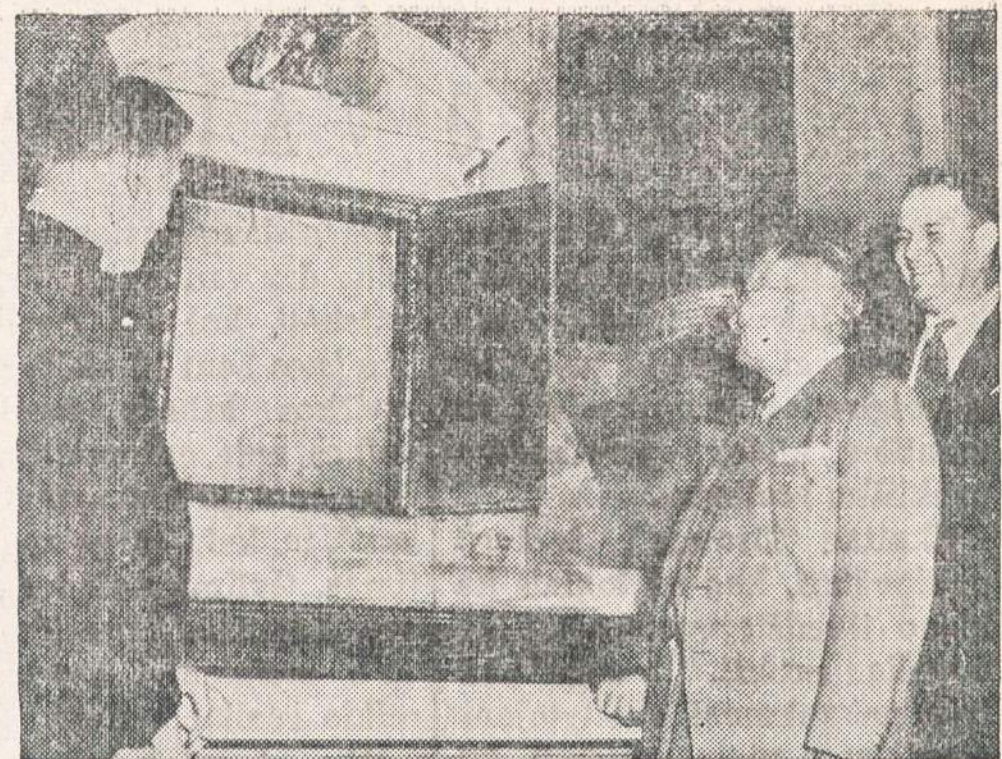
Olandų dienraštis N. H. C. (1952. XI. 17.) įsidėjo ilgoką straipsnį apie Pabaltijo valstybes. Rašytojas Edzard Schapperis, suminėjęs visas tris Pabaltijo valstybes, pažymi, kad jų padėtis nėra kaip satelitinė valstybių, bet jos paverstos soviet. respublikomis, kad Sovietai čia norėję įsitrinti prie Baltijos krantų. Toliau autorius primena, kad iš ten gyvenusiu 6,5 mil. gyventojų tikrų baltų telike tik 4 mil. Jų vieton atkeltieji kolonistai smarkiai stiprina šiuose kraštuose karo mašiną.

Autorius gražiai nusakė šių tautų kovą su priešpoda ir rusinimu. Jo žodžiais tarant, "šios mažos tautos 1918 m. su nuostabią drąsą išsikovojo pačios nepriklausomybės, išvijo pirmuosius rusų įsibrovėlius ir atsisatė laisvą gyvenimą. Šios tautos taip pat apgynė krikščionybę nuo sovietinių puolikų rusų... Vos tik 1944 m. rusai išsibrovė, tuoj sąjūdinavosi pasipriešinimas ir 50,000 partizanų, uniformuotų ir gerai apūpinatų, miškuose priešinosi rusams, sprogdindami jų taškus. Tačiau su laiku pasunkėjo ir partizanų veikimo sąlygos, šiuo metu Lietuvoje veikia apie 15,000 — 20,000 laisvės kovotojų". Toliau Schapper priminė, kad Lietuvoje yra gerai organizuotas, nors ir slaptas, religinis veikimas. Autorius aprašo lietuvių drąsų žygį, atnešant pranešimą apie liūdningą lietuvių katalikų gyvenimą Ppėziui. Gale primena, kad Vakarai turėtų dažniau prisiminti šias mažutes tautas is jų pabėgėlius, ypač jaunimą, ir neleisti jam sunykti. "Europos kultūros vienas uždavinys yra apsaugoti šias tautas, kad jos nebūtų nušluotos nuo žemės paviršiaus". (Elta).

pripažins kitų tautų nepaneigiamą ir savo nepriklausomybę teises ir pateiks pozityvią programą.

Dar vienas griežtas pasisakymas. "ABN" spaudos biuras ryšium su "koordinacinio centro" sudarymu paskelbė komunikatą, kuriame pabrėžia, kad "koordinacinis centras" savo dabartiniams pagrindais esąs priešingas visiems nerusų tautų principams. Į jo sudarymą reikią žiūrėti kaip į pastangas paneigti tautų nepriklausomybę ir jos atsisakyti rusų imperializmo naudai. Koordinacinis centras skelbia, kad, tautos galėsiančios pačios apsispręsti, ar jos norinčios atsisikirti nuo Rusijos, ar ne. Bet tos tautos savo nepriklausomybės kovomis jau seniai yra apsisprendusios. Ir JAV, Airija, Belgija, Lenkija, Bulgarija, Rumunija, Graikija ir Baltijos valstybės ne plebisitu atsisatė, pažymima minimajame pareiškimame, panašiai buvę ir su Indija, Pakistanu, Burma, Ceilonu, Filipiniais ir Indokina. Toliau pabrėžiama, kad nerusų tautos Vakarų sąjungininkai galės būti tik tada, jei joms bus besąlygiškai pripažįstama teisė į tautinę valstybę ir visišką atskyrimą nuo Rusijos.

Kratosi ir gudai... Gudų tautinė tarybos užsienio delegatūra paskelbė, kodėl atskingi gudų veiksniai atsisako bendradarbiauti su rusų organizacijomis, kurios nepripažįsta Rusijos pavergtomis tautomis tautinė ir valstybinės nepriklausomybės. Gudai, pažymima, jau seniai kovoja ne tik su bolševizmu, bet ir su cariniu režimu, o 1918 m. kovo 25 d. aktu jau buvo oficialiai paskelbę savo valstybinę nepriklausomybę. Kad Gudija yra atskiras kraštas, tai pripažino ir Maskva, sukurdama atskirą "Gudijos sovietų respubliką". Nors gudai ir pripažįsta reikalingumą sudaryti bendrą frontą prieš bolševizmą, bet jie negali dėtis su tais, kurie nėra linke pripažinti pavergtomis Rusijos

PERKELIA NEPRIKLAUSOMYBĖS PASKELBIMO AKTA. — Prezidentas Truman (vidury) apžiūri Nepriklausomybės Paskelbimo Akto originalą, kuris specialioje vitrinoje bus išstatytas kartu su Konstitucija ir Teisų Bilumo Nacionalinio Archyvo pastate, Washingtone, D. C.

ŽINIOS IŠ LOS ANGELES

Kariuomenės šventė

Lietuvos karių Los Angeles mieste Ramovės Valdyba lapkričio 30 d. surengė Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimą. Antanas Audronis paskaitė turiningą paskaitą, pradėdamas nuo žymiai ankstesnių laikų Lietuvos kaimynų nuolatinių puolimų bei grobiųjų Lietuvos žemių. Prelegentas pažymėjo lietuvių kario rimtumą ir taikingumą gerų kaimyninių santykių atžvilgiu ir kieta jo visomis galimomis priemonėmis pasipriešinimą užpuolikiui. To paties Audronio rūpesčiu ir darbu buvo suvaizdintas progai pritaikytas montažas.

Minėjime buvo nemažai naujų atėvių, matėsi ir senesnės emigracijos žmonija.

Balfo susirinkimas

Gruodžio 7 d. Balfo marių metiniame susirinkime, dalyvaujant ir nenariams, bet besidomintiems šalpos reikalais, buvo padarytas valdybos pranešimas ir patiekta smulkii piniginė atskaitomybė. Valdybos darštumu ir kolonijos gyventojų nuosirdžiu bendradarbiavimu bei prisidėjimu aukomis buvo suštelkta per \$1,400. Balfo Centrai pasiūstų \$1,150. Sušelpa vietoje vargan patekusią šeimą ir kasoje pasilikę per \$150.

Šių metų valdybą sudarė 5 nariai: V. Karalius, J. Mitkus, H. Tumas, J. Uzdavinys ir V. Varnauskas. Susirinkimas užgrynė valdybos veiklą ir prašė jį pasilikti kitiems metams; išskyrus H. Tumą, kiti 4 valdybos nariai individualiai atsisakė kandidatuoti naujon valdybon, nes kai kurie iš jų jau nebe vienus metus be pertraukos yra dirbę valdyboje.

Darbo palengvinimui sekančioms metams valdyba išrinkta iš 7 narių: M. Aftukienė, V. Pažiūra, A. Razutis, Ign. Šešplaukis, Šeštoka, H. Tumas ir L. Zaikienė; Revizijos komisija: K. Barauskas, F. Kudirka ir A. Skirius.

Bendrai valdybas nelengva išrinkti, o ypač sunkus rinkimas esti Balfo valdybos, kurioje norint ką padaryti, tenka tikrai nemažai padirbėti. Kiekvienas mielai sutinka kartą paprašytas atiduoti savo auką, negu jos prašyti pat šimtus kitų ir tai dar daugelį ne po vieną kartą. Tat ir šį kartą iš susirinkimo dalyvių vos užteko savanorių 7 valdybos nariams, bet jų nebeliko valdybos kandidatams. Žymiai sklaidesnis rinkimas revizijos komisijos. Ar neteks sekančią kartą rinkti revizijos komisiją iš 7 žmonių, o pačią valdybą tik iš trijų? Rodos kiekvienas lietuvis turėtų sutikti įeiti valdybon ir metus padirbėti tą svarbų ir šiuo laiku neatidėliotiną šalpos darbą.

Tautoms nepriklausomybės, savarankiškumo iš viso. Kuo baigsis visos tos koordinacinės pastangos, parodyt ateitis. (Elta).

Prie "Naujienu" kai priprasi—darbą, žinią, —viską rasi.

Iš ALTO veiklos

Vietos ALTO valdyba apsiroboja daugumoje Vasario 16 d. birželio 14 minėjimų surengimais. Bet beveik Vasario 16 minėjimo išvakarėse pasitraukė iš valdybos J. Uzdavinys ir pats pirmininkas J. Peters. Buvo manoma, kad jau valdyba sugrius, o kai kas gal to ir norėjo. Tačiau susirinkus bendran posėdin valdybos nariams, kandidatams ir revizijos komisijai, ryškus buvo visų nusiteikimas vieningam ir bendram darbi rengiant Vasario 16 minėjimą, sudaryta šio sąstato valdyba: I vicepirm. ir kartu einantis pirmininko pareigas K. Lukšys, II vicepirm. Br. Gediminas, sekret. K. Barauskas, izd. VI. Pažiūra, nariai: A. Deringienė ir J. Mitkus.

Ši valdyba gruodžio 13 d. su revizijos komisija ir pagalbine Nepriklausomybės minėjimo rengti komisija bendrame posėdy Gedimino ir Vaitiekio valdykloje aptarė visas Vasario 16 minėjimo detales, sudarė programą ir atskirų darbų komisijas. Pažymėtina, kad oficialioje minėjimo programos dalyje, be paskaitos lietuvių kalba, taip pat bus minėjimo dalyvių svetimtautų supažindinti su to minėjimo tikslu paskaita anglų kalba, kurią skaitys svetimtautis. Meninėje dalyje, be kitų menininkų, nutarta kviešti St. Šimkaus vardo ir parapijos chorų sudaryti didelį jungtinį chorą, kuriam diriguotų St. Šimkaus choro dirigentas sol. VI. Baltrušaitis.

Susitarita su lietuviško radijo savininku Br. Gediminu, kad bent keleto pusvalandžių metu būtų per radiją lietuviškai propaguojama Nepriklausomybės švėsmė ir jos netekimas, raginama visuomenė dalyvauti minėjime ir medžiaginiai remti tos nepriklausomybės atgavimo kovą. Paskutinį lietuvių radijo pusvalandį prieš Vasario 16 bus paskaita anglų kalba.

Atšilo oras

Paskutiniu laiku nepaprastai atšilo oras. Saulės ir šilumos nė kiek nemažiau, kaip Lietuvoje liepos mėnesį. Žmonės vaikščioja vienas kitam, kaltinasi saulėje, važiuoja prie jūros, kiti kyla automobiliais į kalnus ir ten braido po gilų sniegą — tikras įdomumas. Nebereikalo ir šeimoms ir paskiri asmenys iš rytinių miestų nuosavais automobiliais ir kitomis susisiekimo priemonėmis nuolatos važiuoja pastoviam apsigyvenimui. Ypač tokis važiavimas paryškėjo žiemos išvakarėse.

M. Aftukienė registruos parengimus

Vietos ALTO Tarybos susirinkimo nutarimu M. Aftukienė paskirta registruoti visus lietuvių organizacijų daromus parengimus, minėjimus bei išvažiavimus, kad nebūtų daroma viena diena dviejų organizacijų parengimai.

Komp. J. Strolia

Gruodžio 13 d. per lietuvišką radiją J. Strolia skaitė paskaitą apie lietuviškas liudies dainas. —J. Mt.

KALBOS DALYKAI

REDAGUOJA
DR. P. JONIKAS

IRODINĖJIMAS AR ĄTSIRASINĖJIMAS?

(Dėl S. Barzduko ir Pr. Skardžiaus atsakymo.)

"Draugo" Nr. 233 "Mūsų Kalbos" skyriuje išspausdintas straipsnelis "Kreipimosi lyčių vartojimas", kuriame S. Barzdukas, o priedaše ir Pr. Skardžius vėl nori remti savo priekaištus mano teteikiams tokioms įvardžiutinėms lytims, kaip *brangusis Jonai*.

Savo ankstyviniame S. Barzduki atsakyme aš buvau išskėles šiuos pagrindinius motyvus, kuriais teikiu (t. y. pirmoj vietoj siūlau vartoti) įvardžiutines kreipimosi lytis (su šauksmininku): 1. kad taip buvo siūloma mūsų kalbininkų "Gimtosios Kalboje"; 2. kad lig šiol šis svarbiausių mūsų kalbininkų nusistatymas nebuvo pagrįstai atmetas; 3. kad įvardžiutines lytis čia laikė vyraujančiomis tiek lietuvių kalboje, tiek baltų (net ir slavų) kalbose tokie žymūs kalbininkai baltologai, kaip J. Endzelynas ir A. Bezenbergeris.

Rimta dalykinė diskusija tebutų prasminga ir įmanoma, jei šiuos motyvus S. Barzdukas būtų įrodęs esant nepagrįstus, o toliau, prireikus, pateikęs ir parėmęs savo motyvus, kurie tiesiogiai vestų į klausimo išsprendimą, ir tiesą. Nė į vieną šių pagrindinių mano motyvų neatsiliepęs, S. Barzdukas vis dėlto išranda reikiamą parašyti atsakymą, tuo būdu nukreipiantį kalbą į antraeilis dalykus, į šalį. Tai iš tikrųjų tėra atsirašinėjimas, bet ne rimtas klausimo nagrinėjimas. Tokiomis aplinkybėmis nematau reikalo leisti ir smulkmenas, eikvoti laiką ir laikraščio vietą antraeiliams dalykams, paleidus iš akių pagrindinį diskusijos klausimą.

Tačiau, kad dalyko gerai nežinantieji nebūtų klaidinami, tuos pagrindinius motyvus dar šį kartą paryškiniu.

1. Nesuprantu, ko S. Barzdukas bei "Mūsų Kalbos" skyrius dėl teikiamųjų įvardžiutinių lyčių tuos savotiškus priekaištus kreipia į mane, lyg aš bū-

čiau kokią bendrinę kalbos naujybę paskelbęs. Juk iš tikrųjų aš teikiu tą patį, ką 1940 metais I šasiuvinis siūlė "Gimtosios Kalbos", autoritetingas mūsų bendrinės kalbos laikraštis. Ten "Klausimų kraitelėj" (10 psl., 4 kl.) randame tokį klausimą, mano atsakytą: "Ar gerai kreipiasi į klausytojus radijo pranešėjas: Lietuvos radijas Kaunas ir Kauno trumpųjų bangų siųstuvas. *Malonūs mūsų radijo klausytojai*. — Kartais šioks būdvardžių vartojimas iš radijo yra girdimas. Bet toks kreipimasis į klausytojus nėra mums įprastas. Kreipdamies (su šauksmininku) vartojame įvardžiutines būdvardžių lytis. Sakome ir rašome: *Gerbiameji susirinkimo dalyviai, brangusis tėveli, mieloji Marytė, brangiųjų mano sielos bičiuliai*. Plg. latvių: *mīļais draugs*." (Toliau eina atsakymas dėl "trumpųjų bangų siųstuvo").

Šį šasiuvinį parašė redakcinė komisija, į kurią tada įėjo A. Salys, Pr. Skardžius ir P. Jonikas, taigi šis atsakymas reiškia ne mano vieną nuomonę (pagal Pr. Skardžiaus minimąjį priedašą "Drauge", pagrindinė atsakomybė čia tenka pirmiesiems dviem, nes tebuvo "du pagrindiniai redaktorai"). Tad S. Barzduko, sąmoningai ar nesąmoningai, čia esama iškėlusio bylų klaidingų adresu, bet šiandieninė praktikai, kuri taip pat remiasi J. Endzelyno autoritetu, rašo: "Būdvardis šauksmininke yra įvardžiutinė galinė, jei kreipiamasi į žinomą asmenį, pvz. *labais tėv, miļā mās*" (76 psl.).

Kad A. Bezenbergeris, rašydamas, jog įvardžiutines kreipimosi lytis su šauksmininku vyrauja, šio teigimo visai nesiečiu su dabartine vartoseną, iš esmės negalima būtų pasakyti. Savo "Beitrag zur Geschichte der litauischen Sprache" jis apie įvardžiutinių lyčių vartojimą tarp kitko sako: "...buvo pastebėta, kad prie šauksmininko stovįs būdvardis linksta į įvardžiutinę formą (taip pat latvių kalboje, žr. Bielenstein II, 10 ir sen. slavų...). Iš naujesniųjų laikų kalbos čia nėra reikalo duoti pavyzdžių..." (236 psl.). Ir toliau jis duoda senovinių raštų pavyzdžių, kurie turėtų pagrįsti jo nuomonę, kad daugiausia su šauksmininku vartojamos įvardžiutinės būdvardžių lytis. Jis čia turi galvoj, kad iš esmės tas pats dėsningas veikia ir jo laikų gyvojoje lietuvių kalboje, nes senovinių kalbos lyčių pasikeitimą jo laikų gyvojoje žmonių kalboje A. Bezenbergeris paprastai kruopščiai pažymi (plg. 90, 139, 142, 202, 235 psl. ir kt.).

Taigi atrodo, jog S. Barzdukas bei "Mūsų Kalba" priekaištų taikiniu pasirinko ne tą dalyką ir ypač ne tą asmenį. — Kada taip retai beprasidero laikraščiuose kalbos skyreliai (kad ir pati "Mūsų Kalba"), skaitytojai meilytu, kad vieta būtų sunaudota rimtesniems, tikrai reikalingiems ir aktualiems dalykams. O "Lietuvių kalbos vadovo" autoriui, rodos, ne tiktai visai prikritę, bet ir moralinė būtų pareiga viešai spaudoje paskelbti atitaisytiuos tos knygos netikslumų, o ypač klaidų, kurias net vienas pačių leidinio autorių jau seniai viešai spaudoje pripažino. Ir tai nelaukiant II tos knygos laidos, kurios nežinia ar kada apskritai sulauksime. Juk besinaudojantieji ana knyga yra tuo būdu sąmoningai klaidinami. Kam rodyti perdėtą uolumą, dairantis taisyms labai jau abejotinėse vietose, kai čia pat taisyms laukia uoliojo taisytojo rankos, o savaitiniai laikraščiai kalbos skyrelių dirvonėliai jau piktžolėmis ima želti...

Gal P. Skardžius dabar atsako ano teikimo (o gal užmiršęs, ką anksčiau pasirašęs), nes nenukreipia savo kolegos redaktoriaus priekaištų ten, kur jie iš tikrųjų priklauso. Tačiau jo viešo pareiškimo neteko girdėti, o juoba skaityti to atsakymo argumentų. O gal norima, kad įrodinėtų savo teikimą tie, kurie čia laikosi ligšiolinio "Gimtosios Kalbos" nusistatymo, bet ne tie, kurie nuo jo jau atsako? Taip esant vertybų manyti ir kalbamasis "Mūsų Kalbos" skyriaus straipsnelis, nors toks noras visai panašus į norą, kad mums turi pasiūlyti teigiantysis, jog 2 kart 2 yra 4, bet ne tas, kuris teigia, jog 2 kart 2 yra 5.

3. Pr. Skardžius savo priedaše sako, jog negadaug tepadedas mano rėmimasis J. Endzelynu ir A. Bezenbergeriu, nes latvių kalboje įvardžiutinės lytis esančios "beieik išnykusios", o A. Bezenbergeris nurodytoje vietoj įvardžiutinių lyčių nesiejęs su šių laikų vartoseną.

Kad latvių kalboje dabar liekanos įvardžiutinių lyčių bebūtų likusios, tai bus naujiena latvių kalbininkams. J. Endzelynas savo "Lettische Grammatik" (1923) rašo: "Šauksmininko linksny *vyrauja dabar* (mano pabraukta. P. J.) įvardžiutinė forma, pvz. *mīļais draugs* ir kt..." (454 psl.). Ten pat jis nurodo, jog panašiai esą lietuvių ir slavų kalbose. V. Berzin'a-Baltin'a praktinėje "Latviešu valodas gramatika" (Baltiešu Appāds, 1946 m.), taigi skiriamoje ne kalbos istorijai, bet šiandieninei praktikai, kuri taip pat remiasi J. Endzelyno autoritetu, rašo: "Būdvardis šauksmininke yra įvardžiutinė galinė, jei kreipiamasi į žinomą asmenį, pvz. *labais tėv, miļā mās*" (76 psl.).

Kad A. Bezenbergeris, rašydamas, jog įvardžiutines kreipimosi lytis su šauksmininku vyrauja, šio teigimo visai nesiečiu su dabartine vartoseną, iš esmės negalima būtų pasakyti. Savo "Beitrag zur Geschichte der litauischen Sprache" jis apie įvardžiutinių lyčių vartojimą tarp kitko sako: "...buvo pastebėta, kad prie šauksmininko stovįs būdvardis linksta į įvardžiutinę formą (taip pat latvių kalboje, žr. Bielenstein II, 10 ir sen. slavų...). Iš naujesniųjų laikų kalbos čia nėra reikalo duoti pavyzdžių..." (236 psl.). Ir toliau jis duoda senovinių raštų pavyzdžių, kurie turėtų pagrįsti jo nuomonę, kad daugiausia su šauksmininku vartojamos įvardžiutinės būdvardžių lytis. Jis čia turi galvoj, kad iš esmės tas pats dėsningas veikia ir jo laikų gyvojoje lietuvių kalboje, nes senovinių kalbos lyčių pasikeitimą jo laikų gyvojoje žmonių kalboje A. Bezenbergeris paprastai kruopščiai pažymi (plg. 90, 139, 142, 202, 235 psl. ir kt.).

Taigi atrodo, jog S. Barzdukas bei "Mūsų Kalba" priekaištų taikiniu pasirinko ne tą dalyką ir ypač ne tą asmenį. — Kada taip retai beprasidero laikraščiuose kalbos skyreliai (kad ir pati "Mūsų Kalba"), skaitytojai meilytu, kad vieta būtų sunaudota rimtesniems, tikrai reikalingiems ir aktualiems dalykams. O "Lietuvių kalbos vadovo" autoriui, rodos, ne tiktai visai prikritę, bet ir moralinė būtų pareiga viešai spaudoje paskelbti atitaisytiuos tos knygos netikslumų, o ypač klaidų, kurias net vienas pačių leidinio autorių jau seniai viešai spaudoje pripažino. Ir tai nelaukiant II tos knygos laidos, kurios nežinia ar kada apskritai sulauksime. Juk besinaudojantieji ana knyga yra tuo būdu sąmoningai klaidinami. Kam rodyti perdėtą uolumą, dairantis taisyms labai jau abejotinėse vietose, kai čia pat taisyms laukia uoliojo taisytojo rankos, o savaitiniai laikraščiai kalbos skyrelių dirvonėliai jau piktžolėmis ima želti...

Tšpumpavo kūdrą ieškodami vaikų

Naperville apylinkėje gyven-tojai su vartinės valdžios parama išpumpavo vieną didžiulę iš-raustą vandens pritekėjusią duobę, ieškodami dviejų, 3 — 6 m. amžiaus vaikų, kurie prapuolė, ir buvo manoma, kad bus įkri-tę į tą kūdrą. Buvo išpumpuo-ta apie 80 milijonų galonų van-dens, bet nieko nerasta. Dabar spėjama, kad gal vaikus bus kas pagrobęs. FBI prisidėtų prie ieškojimo, jei būtų tikresnių duomenų, kad vaikai bus buvę pagrobti.

3 metų Rosenstiel ir 6 m. Petersen prapuolė gruodžio 7 d., po to, kai juos kaimynai matė

prie savo namų žaidžiant su rai-na kate. Po 12 valandų paskui katė, visai suvargusi, grįžo namo. Tad manoma, kad vieškeliu pravažiująs automobilis pasi-ėmė vaikus su kate, o paskui katę išmėtė pakely, ir ji grįžo į namus.

Firmos išsikėlė iš Chicagos

Kalbėdamas Loyolos universi-tete, miesto tarybos narys Mer-riam kaltino miesto valdybą ne-mokant moderniai tvarkyti mies-to reikalų. Dėl tos priežasties apie 300 įvairių firmų ir šimtai tūkstančių gyventojų esą per-pastaruosius 10 metų palikę Chicago.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

ĮVAIRIOS KNYGOS

- Marius Katiliškis — Užuoventis. Apsakų romanas. 362 psl. \$3.50
- Jurgis Jankus — Paklydę Pulkščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. \$2.20
- Jonas Jankus — Paklydę Pulkščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. \$2.60
- Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadina-mas medaus. Romanas. 220 psl. \$2.50
- Liudas Dovydenas — Per Klausu-čių ūlytė. Apsaka. 176 psl. \$2.20
- Dr. J. Baly. Lietuvių Tautosakos skaitiniai. I-ji dalis. Išleido "Patria". \$3.00
- Jurgis Savickis. Raudoni batukai. 134 psl. \$1.50
- Landsbergis-Mekai — Lėtas. An-troji proza. Gabija, 1951 m. \$1.25
- Jonas Baly. Tautosakos Lobyas. I-II dalis. \$3.00
- A. Vilainis. Žemaičių Žemėje. Re-portažas iš kelionių Lietuvoje. Chi-cago, 1952 m., 132 psl. \$1.50
- Jurgis Gliada. Namai ant Smė-lio. Chicago, 1952 m., 221 psl. \$2.00
- Juozas Grismanauskas. Tolinieji Kvadratai. New York 1952 m., 192 psl. \$2.00
- Zvejo idomūs pasakojimai iš bol-ševikių okupuotos Lietuvos. \$3.00
- Andrius Mironas, 40 populiarių dainų. Slagerių tekstai, dainuoti su šokių orkestrais. \$1.00
- Nei Mazalaitė. Gintariniai \$2.00
- V. Alantas. Pragarų pašvaistes. Romanas. Treptis 1951 m. \$3.50
- M. Gudelis. Lietuvių gynė savu miškais. Įdomiai aprašytos kovos. 190 psl. \$2.00
- Suvakioje su caro valdžio pasikratęs miškininkas. \$2.00
- Dr. K. Grinūas. Atsiminimai i- mintys. Daug idomios medžiagos. I- d-ro K. Grinūas gyvenimo dar ca- ristinę Lietuvoje. \$2.00
- A. Garmus. Nemuno pakrantė mis. Atsiminimai iš senos caristinė Lietuvos prie Nemuno. \$1.20
- Juozas Švalistas. Paskutinį kartą tave klausiu. Romanas. Liūdo Vis- manto laida. \$1.50
- P. Tulpė. Kalnų dvasia. Prebrau- gas. 1946 m. 206 psl. \$1.50
- P. Tulpė. Tūto sargas. P. Abelkio leidykla, 151 psl. \$1.50
- Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Tuebingen, 1948, \$1.20
- A. Veičiūliaitis. Kur Bakūzė Samanota. \$2.00
- A. Vaičiūliaitis. Valentina. \$2.00
- A. Lalis. Ietuviška angliska ir angliškai lietuviškas žodynas. Mink- štais aptaisais. \$12.00
- Tas pats lietuviškas žodynas. \$14.00
- Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis rašyba, kirčiavimas, kalbos daly- kai. žodynas. 1950 m. \$4.50
- Vytis spėlotavas didelio formato. \$5.00
- Dr. P. Jonikas. Gimtojo žodžio baruos. Bendrinės kalbos patari- mai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. \$1.50
- Alg. Margeris. Cikagos Sešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių. \$2.00
- Alg. Margeris — Šliuaptarniai. Amerikos lietuvių tautinio ir kul- tūrinio atgimimo laikų istorinis ro- manas. 652 psl., įrištasis. \$3.00
- Alg. Margeris — Širdies Rumai Romanas. 450 psl. \$4.00
- Faer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premija laimėjęsi knyga), 212 psl. Kaina \$2.20
- Zemaitės raštai. Karės metu. Lie- tuvos Šelbimo Fendo leidinys. So- Boston, Mass. "Keleivis" spauda, 1917 m., 126 psl. \$1.00
- J. Laukis. Žinynas. "Lietuvos" spauda 1911 metais. 369 puslapiai "Žinyne" surinkta labai daug įdo- mių žinių. Čia gaima rasti iš my- tologijos, istorijos, geografijos, o taip pat ir apie žmogaus kūną ir sveikatą. Be to, yra apie darži- ninkystę ir visoki patarimai sei- mininkams. Kas ją nusipirks — tik- rai nesigalės. \$2.00
- Jules Verne. Vėliavos akvaizdo- je. Labai graži apysaka. \$1.00
- Jonas Gaillus. Kartuvės. Išleido "Rūta" 104 psl. \$1.00
- M. Konopnicka. Pagal Instatymus. Iš lenkiško vertė Pr. Siulelis, 158 psl. \$1.00

- Vsevolod Garšin. Karės laukuose Kareivio atsiminimai. Vertė A. L. — \$1.50
- V. G. Korolenko, Makaro sapnas apysaka. \$2.50
- M. Biržiška — Lietuvių Tauto Kelias 240 psl. \$3.00
- Maupassant — Karoliai. 228 psl. \$2.50
- L. Dovydenas — Broliai Domeiko. 260 psl. Premijuotas romanas \$2.50
- I. Simonaitytė — Aukštųjų šimo- nių Likimas. 438 psl. premijuota- romanas. \$3.50
- Roman Rolland — Petras ir Liu- cija, 112 psl. romanas. Autorius yr. Nobelio premijos laureatas. \$1.20
- G. A. Berger — Barono Miunch- heuzeno Nuotykių. Ilustruota. \$1.25
- Laszyņu Pelėda — Motulė Pavi- iojo. Ilustruota, 43 psl. \$0.60
- Andersono Pasakos. J. Balčikonik- vertimas. 210 psl. \$2.00
- Dr. J. Basanavičius — Lietuviš- kos Pasakos, I dalis, 280 psl., gra- žiai irištā. \$3.00
- Juozas Švalistas — Aukso Kirvis 224 psl. Lietuvių pasakų motyvais \$2.50
- Juozas Švalistas — Petras Širvo- tas. Lietuvių pasakų motyvais. 227 psl. \$2.75
- Vaikų Knygelė — Vysk. Mot. Va- ančiaus apsakymai jaunimui. 161 psl. \$1.80
- Kazys Borūta — Baltaragio Ma- ūnas 256 psl. ilustruota apys. \$2.50

LSDP literatūra

- Lietuvos Socialdemokratų Progra- mos Gaires. 2-ji laida, LSDP už- jenu delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida. \$2.50
- Dėl Laivos Lietuvos! LSDP už- sienų organizacijos raštai, 1946- 1947 m. \$2.50
- Jaunasis Socialdemokratas. Išleis- ta Lietuvos Socialdemokr. jaunimui. (8) No. 1948 m. XII m. \$2.00
- Leon Blum. Tavo kelias į Socia- lizmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Jariauskaitė, 1948 m., Stuttgart. \$2.50
- Kari Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Sulietuvino dr. P. Ancevičius, Stuttgartas, 1949 m. 25c
- Demokratinio socializmo pradai. Įvado žodį parašė V. K. Stuttgartas, 1949 m. \$2.50
- John Spargo. Socializmo Minties šlaivimas. Pluokštasis laisvų raštų, darbininkų Jonatanui Edvardui, "Pittsburgh". Vertė A. Lalis. Chica- go "Naujienose" bendrovės lešomis iš- pauda. 1916 m. \$1.00
- M. Čheisin. Profesinės Darbininkų įjungijos, jų esmė, organizacija, vei- timas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakaika.
- O. Bauer. Boševizmas ar Social- demokratiija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP- eidinys. \$1.50
- Raulis Kemeklis. Pasakos. Kau- as, 1921 m. Daug idomų feļjetonų iš Lietuvos gyvenimo, 1918-1920- metų. \$2.50
- Gruodžio 17 dienos perversmas. Parašė J. Šarūnas. Išleido Lietuvos demokratiijos Draugai 1927 m. 50c

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

- Vytė Nemunėlis. Mėškiukas rud- osiuokas. Tinka dovanoms. \$2.00
- Stepas Zobarskas. Doleris iš Pitts- burgho. Išleido "Gabija", 56 psl. 80c
- Vytė Nemunėlis. "Pietų" žėjėlis. \$1.00
- Haufa pasakos. Karavanas. J. Bal- čikonio vertimas. Svetimio minist- erijos leidinys Kaune. Išleido "Ne- nunas". \$1.50
- A. Giedrius. Tėvelių pasakos ma- žiems vaikams. 57 psl. \$1.00
- A. Giedrius. Tėvų pasakos, 1951 m. 159 psl. \$1.90
- Pranas Imšrys. Vilkas meškero- tojas. Eliuota pasaka. Detmoldas, 1946 m., 39 psl. \$3c
- Julius Kaupas, Daktaras Kripštū- as pragare. P. Abelkio leid. \$1.50
- Viktoras Šimaitis, Vyturėliai auksos. \$1.00
- L. Z. Ledėnas. Minijanas, poema- egenda eilėmis parašyta. \$1.00
- 64 psl.

STAR BAKERY

PERĖMĖ naujas savininkas ALEKSAS GAIDJURGIS
PRADETA KEPTI GRŪNA
LIETUVIŠKA DUONA
ir kitokie kepsniai
KŪCIOMS GAUNAMI SLŪZIKAI
STAR BAKERY
738 WEST 31st STREET Tel.: CALumet 5-2173

KVIEČIAME TAUPYTI PINIGUS.

Šioje Bendrovėje, kur įsū kaimynai taupo pinigai ir saugiai nu 1922 metų.

Dy k a i dovanėlės su naujom sąskaitom.

Turtas \$5,500,000.00

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASS'N
447 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
JOSEPH F. GRIBAUŠKAS, Sekretorius

KNYGA - VERTINGIAUSIA DOVANA ŠVENTEMS! TIK "NAUJIEOSE" RASITE VISAS GERIAUSIAS KNYGAS! Neužmirškite -- Pats Laikas Užsakymams!

PATS GERIAUSIAS LAIKAS - DABAR

Nusipirkti GERĄ Vartotą AUTOMOBILĮ

1951 BUICK 4 door, Dynaflow	\$2345.00
1951 BUICK Riviera, Dynaflow	\$2245.00
1951 BUICK 4 door	\$1995.00
1951 CHEVROLET 2 door	\$1595.00
1951 FORD V-8 2 door	\$1545.00
1950 BUICK 4 door, Dynaflow	\$1595.00
1949 BUICK 4 door, Dynaflow	\$1395.00
1949 BUICK 4 door	\$1295.00
1949 PONTIAC "6" Club Coupe	\$1145.00
1949 DODGE 4 door	\$895.00
1948 BUICK 4 door	\$895.00
1948 CHEVROLET Club Coupe	\$795.00
1948 OLDSMOBILE 4 door, Hydra-Matic	\$895.00
1948 NASH "600" Coupe	\$595.00
1947 BUICK 2 door	\$795.00
1947 BUICK 4 door	\$645.00
1947 KAISER 4 door	\$695.00
1947 PACKARD 4 door	\$595.00
1946 BUICK 4 door	\$625.00
1946 DE SOTO Club Coupe	\$595.00
1946 MERCURY Club Coupe	\$545.00

Turime taip pat didelį pasirinkimą naujų BUICK.

MILDA BUICK, INC.

SALES AND SERVICE

907 West 35th Street LAFayette 3-2022

Diena Ateis - Būsi Linksma Sutaupes

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki \$10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAFayette 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. diena. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

NAUJENOS

1739 South Halsted Street Chicago 8, Illinois

IS LIETUVIU GYVENIMO

Cicero

Broliai pasimatę po 30 metų

Turėdami kiek laiko, nutariau aplankyti Ciceroje savo gerus parapičius Antaną ir Marutę Parnaruskus, ilgamečiai Ciceros gyventojus, kurie gyvena nuosavame name, 1921 S. 48th Ct. Tai pažangūs žmonės, gražiai sugyvenę su savo kaimynais, ilgamečiai "Naujienu" skaitytojai, ir dabar atsinaujinę metams šio dienraščio prenumerata.

A. Parnaruskas netikėtai sulaukė brangaus svečio, savo brolio Jono Parnaruskos iš So. Bostono. Abudu broliai nesimatę per 30 metų. Tai buvo didelė staigmena Antanui susitikti su savo broliu. Antanas aprodė Jonui įžymesnes Chicagos vietas, Dariaus ir Girėno paminklą, kurį brolis norėjo pamatyti, nes kai tas paminklas buvo statomas, Bostono lietuviai jį prisidėjo aukomis. Apžiūrėjęs Chicago, brolis Jonas grįžo vėl į Bostoną.

O. Sudeikiėnė

Nauja verslininkė

Džiugu ir garbė, ypač mums, senajai kartai. Panelė Ernesta D. Tallat-Kelpšaitė netaip seniai grįžo iš Europos, kur svečiavosi 2½ mėnesių. Nemanykite, jog jinau tebuvo vienų vietų. Ji daug matė ir girdėjo Prancūzijoje, Vokietijoje, Šveicarijoje, Austrijoje ir Olandijoje. Atlikusi biznio interesus, gražiai pailsėjo prancūzų Rivieroj, Capri saloj.

Ji gerai stambių užsakymų; biznis gerai sekasi su Pietų Amerika, taip pat ir su JAV. Iki šiol p. Ernesta D. turi nuosavą vertimo biurą, Expert Native Translation Bureau, 5 N. Wabash Ave. Grįžusi iš tos sėkmingos kelionės, ji plečia savo užsiėmimą. Reikia erdvės. Atperka Freda Burg Translation Bureau, Translation of all Languages, Suite 1308, 5 N. Wabash Ave., Chicago 2, Illinois. Aišku, vargo nebus turint tokią įstaigą. Ypač moksleiviams, mokantis svetimų kalbų. Vertimas užtikrintas su patvirtinimais.

Nereikia stebėtis. Tallat-Kelpšaitės pavadinimas garbingas. Tėvas — sūnus gydytojai sėkmingai verčiasi naujame kabinete, 16th ir 50 Ave., Community vaistinės patalpose.

SPORTO KRONIKA

LSK Perkūno narių susirinkimas
Gruodžio mėn. 21 d. 3 val. p. p. Lietuvių Auditorijoje 3133 S. Halsted St., yra šaukiamas metinis LSK Perkūno narių bei rėmėjų susirinkimas.

Jame bus renkama nauja klubo valdyba 1953 metams ir svarstomi aktualūs sportinės veiklos klausimai.

Stalo teniso pirmenybės

Gruodžio mėn. 20 d. amerikiečių Net and Padle klube įvyks Chicagos ir apylinkių lietuvių stalo teniso pirmenybės, vyry ir moterų vienetus, dvejetus ir mišriame dvejete. Jos bus prarastos dviejų minusų sistema.

Pageidaujama, kad į šias pirmenybes dalyviai užsiregistruotų iš anksto šiose vietose: J. Šolūnas, 2450 W. 59 St. Chicagoje (tel. HEmlock 4-9052), arba E. Sulaitis, 1330 So. 51 Ave. Ciceroje (tel. OLYmpic 2-4992). Kas nespės atlikti registracijos iš anksto, galės užsirašyti varžybų vietoje — 1026 W. Wilson Ave. Pirmenybėse dalyvauti gali visi Chiagoje ir jos apylinkėse gyvenantieji lietuviai stalo tenisininkai, nežūrint ar jie priklauso liet. sporto klubams, ar ne. Varžybų pradžia 6:30 val. vak.

DAR AUKOJO SUBOCKIUI

Antanui Subockiui, invalidui, gyv. 6400 So. Maryland, Chicagoje, Adomas Jaras, gyv. 133 N. 14 Ave., Melrose Parke, atsiuntė \$39 surinktų aukų.

Aukojo: Po \$10 I. V. Utarai, po \$5: Balfo 117 skyr., Petras Kavaliuskas, A. Jaras; po \$3: F. ir I. Urbeliai, K. Utar; po \$2: K. Butas, K. Tautkus, P. Kavaliuskas; po \$1: A. Lingis, K. Kantautas.

Visiems aukotojams nuoširdus acū. Tai bus Kalėdų Senelio dovana. Dr. A. Garmus, Komiteto narys

Rūstūs pranašai

Chicagos miesto eismo tvarkytojai pranašauja, kad Kalėdų švenčių metu dėl netvarkingo važiaavimo automobiliais miesto gatvėse žus 28 ir užmiesty — 480 asmenų.

Veik kasmet žiemos švenčių metu tiek žmonių praranda gyvybę dėl savo ar kitų netvarkingo važiaavimo.

TRUMPAI

—Stygu Kvarteto koncertas gruodžio 14 d. Lietuvių Auditorijos svetainėje nors nesutruokė gausaus klausytojų būrio, tačiau praėjo su dideliu pasisekimu. Publikos tarpe matėsi keilika amerikiečių muzikų. Stygu Kvartetas pasirodė esąs pajėgus atlikti tokius muzikos kūrinius, kaip Griego ir Haydno kvartetus ir mūsų genialiojo M. K. Čurlionio nokturną ir preliudą. Po koncerto B. Pakštas pavaišino dalyvius ir jų artimuosius toje pačioje svetainėje. Ateity kvartetas (A. Paukštys, M. Petrusėvičius, V. Jančys ir amerikietis S. Rosen) žada pateikti dar ne vieną aukštos kokybės koncertą.

—Soištė Barbara Darlys, perėitą savaitę koncertavusi Clevelande ir Toronte (Kanadoje), grįždama atvyko į Chicago, apsisistoję pas savo tėvelius ir lankė savo gerus pažįstamus. Dainininkė Darlys eina svarbius pareigas prie Voice of America. Ji grįš į New Yorką ateinančių šeštadienį.

—Lietuvių Kalbos Draugijos Chicagos skyriaus susirinkimas įvyks sekmadienį, gruodžio 21 d., 3:30 val. popiet. Lietuvių Auditorijoje. Bus D. Veličkos pranešimas apie premijuotą literatūrinį kūrinių klubą.

—Gustavas ir Elena Peržinskai (ne Beržinskai, kaip antradienį čia per klaidą buvo pranešta), vietoj pirkinių ir dovanų saviškiams bei pažįstamiems, Kalėdų proga per Balfą aukoja lietuviams tremtiniams Europoje \$100.00 (po \$25 vaikučiams našlaičiams, senelių prieglaudai, ligoniams džiovininkams ir Diepholzi lietuvių gimnazijai). G. ir E. Peržinskai gyvena 3303 So. Lowe Ave., Chicagoje.

—Ievutės Rockefellerienės tetulė šiomis dienomis pasimirė. Visi lietuviškieji bolševikai nežmoniškai apgailestauja ją, nors ji skeptiška žiūrėjo į komunizmą. (R.)

—Lietuvos Valstybės Operos solistės Elzbieta Kardelienė koncertas įvyksta Lietuvių Auditorijoje 1953 m. vasario mėn. 1 d.

—Teisinių Draugijos narių visuotinis susirinkimas šaukiamas sekmadienį, gruodžio 21 d., lygiai 2:30 val. p. p. Teisėjas Alfonsas Wells maloniai sutiko laikyti paskaitą aktualia tema. Šia proga naujai išrinktasis Chicagos teisėjas bus gražiai pagerbtas lietuvių teisinių.

—Namų savininkė Miežys (5333 Union Ave.) išvyksta keiliems mėnesiams į Arizoną savo sveikatos grūditi.

—Dr. Valančius, L. B. Chicago Apygardos Organizacinio Komiteto narys, širdies ligos verčiamas, kuriam laikui išvyksta iš Chicagos.

—Bikniėnė, ilgametė Ciceros, Ill., gyventojė, kuri buvo sunkiai susirgusi, dabar yra Dr. F. Kauno priežiūroje. Ji gyvena 1502 S. 50th Ct. Linkiu p. Bikniėnei greit pasveikti. (O. S.)

—Pranas Bukauskas, laidotuvių direktoriaus L. Bukausko (10821 S. Michigan) sūnus, išlaikė jaunųjų skautų 3713 skyriaus kvotimus. Mokytoja pripažino, jog 3 metų laikotarpiu tai pirmutinis taip gerai išlaikęs kvotimus. Jis ir toliau pasiliks 3713 skautų skyriuje. (Ksk.)

—K. Šimkus, naujakuris Ciceros gyventojas, 1413 S. 49th Ct., sveiksta gydytojo priežiūroje. Linkiu greitai sustiprėti. (O. S.)

—Vitas Barkus atskrido iš Australijos su žmona Liza, sūnum Arūnu (5 m.) ir dukteria Ramune (3 m.). Kelionėje per San Franciscą jie praleido dvi dienas. Vito tėvas Jonas Barkus gyvena 7324 So. Campbell Av. (Ksk.)

Lietuviai perka tose krautuose, kurios garsinasi NAUJIENOSE.

Širdingas padėkos žodis

Terėsės Strašinskaitės bylai pasibaigus

Paskutinių keturių metų būvyje visiems Amerikos lietuviams gerai žinoma ir gana plačiai išgarsėjusi Terėsės Strašinskaitės byla su Lietuvos grobikais rusais po sunkios ir gana ilgos kovos liko galutinai baigta. Amerikos aukštasis teismas Muenchene (Vokietijoje) tarė savo galutinį žodį, atmesdamas rusų nepamatuotas pretenzijas pagrobti našlaitę, leisdamas Terėsėi vykti į Ameriką nuolatiniam apsigyvenimui. 1952 m. bal. 20 d. mergaitė laimingai pasiekė New Yorką, jos seniai svajotą Ameriką.

Kada teismo metu teisėjas Leo Goodman paklausdavo, ar ji norinti vykti į Rusiją, ji nieko nelaukdama atsakė: "I want to go to America".

Norim išreikšti širdingiausią padėkos žodį organizacijoms bei pavieniams asmenims, kurie prisidėjo prie atmušimo rusų neišėtų pretenzijų ir bylos laimėjimo.

Labai daug rūpesčio ir sunkaus darbo įdėjo Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas (BALF) ir nenuilstas vargstantųjų lietuvių šelpėjas kan. Dr. J. Končius. Amerikos Lietuvių visuomenės veikėja geraširdė Balfo raštininkė Nora Gugdienė labai daug dirbo ir naudingų patarimų teikė našlaitės bylos laiku. Dėkojam P. Minkūnui, Balfo reikalų vedėjui; J. Valaičiui, buv. Vokietijoje Balfo reikalų vedėjui; Catholic Committee for Refugee Children ir vedėjui Msgr. Emil N. Komora; Mrs. S. Cherry-Mulks, kuri labai daug dirbo gelbėdama šiam reikalui; kongresmenui Edgar A. Jonasi; Miss Gene Maypoth (Frankfurt, Germany); Chicago Daily News bendradarbiui Berlyne Mr. David M. Nichol; laidotuvių direktoriui F. Waitkui (Cambridge, Mass.); lietuvių radijo valandos leidėjai Sophie Barcus už jos brangų laiką bei simpatingus pranešimus plačiai lietuvių visuomenei; A. ir T. Ilekai; kun. J. Prunskui, dienraščiams "Naujienu" ir "Draugu" už palankų aprašymą; ir visiems geros valios lietuviams, didžiai įvertindami visų pagalbą, reiškiamė nuoširdžiausią lietuvišką padėkos žodį.

Thomas, Stella ir Theresa Miller

PRANEŠIMAI

SUSIRINKIMU IR PARENGIMU

Balfo 3-čio skyriaus svarbus metinis susirinkimas įvyks penktadienį, gruodžio 19 d., Liet. Auditorijos svetainėje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

ONA URBIKIENĖ (pagal tėvus Gudumavičiūtė) gyv. 1553 S. Central Park Ave.

Mirė 1952 m. gruodžio 17 d., 8:30 val. ryte. Amerikoje išgyveno 41 m.

Paliko nuliūdę vyras Leonas, duklė Estelle Stephan, žentas Stanley, sūnus Bruno ir marti Eleanor, du anūkai: Kenneth ir Maureen; du svogeriai: Jonas ir Antanas Urbikai ir jų šeimos; kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas A. Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero, Illinois.

Šeštadienį, gruodžio 20 dieną, 8:30 valanda ryte bus lydima iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingu pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Onos Urbikienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti ji paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Duklė, Sūnus, Žentas, Marti, Anūkai, Svogeriai ir Giminės.

Laidotuvių direkt. A. Petkus. Tel. TOWNhall 3-2109.

Budriko radijo programa

Šį vakarą primintina pasiklausyti Budriko radijo programos iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. vak. Girdėsite gražių dainų, kurias sudainuos buv. Lietuvos operos solistas Jonas Butėnas, išgirsite Uršulytės ir Kajeitono juokų romanšą ir Juozo Būgos pasakiją.

Beje, reikia pastebėti, kad šių programų leisdo Juozo Budriko krautuvių, 3241 So. Halsted St., dabar eina didelis prieškalėdinis namų rakandų ir aukšnių daiktų išpardavimas specialiai nupigintomis kainomis. Pasinaudokite proga. Kaimynas

Metinė Mirties Sukaktis

Juozapas Karpys gyv. 6934 So. Artesian Ave.

Mirė 1951 m. gruodžio mėn. 18 dieną. Gimęs Lietuvoje, Raseinių apskr. Eržvilko parap.

Palaidotas šv. Kazimiero kapinėse gruodžio 22, 1951.

Paliko nuliūdę: žmona Zuzana, duklė Stella Mažeika, žentas Alex; svogerka Agnėška Smagurienė ir kiti giminės, draugai bei pažįstamieji.

Mūsų brangiajam Juozapui Karpui pagerbti bus laikomos Šv. Mišios Gimimo Panelės šv. bažnyčioje 1952 m. gruodžio 18 d., 6:30, 7:00 ir 7:30 val. ryto. Kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus atsilankyti į pamaldas.

Mes Taves, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįsi, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tėbūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Duklė, Žentas ir Svogerka.

PENKIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

ALICE RUSACKAS-RUSSELL

Persiskyrė su šiuo pasauliu 1947 m. gruodžio 18 d., sulaukus 61 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Paliko dideliame nuliūdime vyras Joseph ir 3 sūnūs: Bernard, marti Lucille; ir Charles, marti Cecelia; dvi dukterys: Della Awgaitis, žentas Robert, Millie Užmaris, žentas Walter; sesuo Barbara Veraitienė, svogeris William; 6 anūkai ir daug kitų giminių bei pažįstamų.

Išėkis, brangiausioji mamytė, Lietuvių Tautinės kapinėse ir lauk mūsų ateinant pas jus, kitokios ramybės negalime sulaukti. Lūdimė jus, mūsų brangiausioji mamytė, jūsų vyrelis, sūnus ir dukrelės.

Nuliūdusi:

Rusakų Šeima, 10059 S. State St.

Dorothy Daulis (pagal tėvus Chiuzelaitė) gyv. 11219 S. Langley Ave.

Mirė 1952 m. gruodžio 17 d., 4:30 val. ryto, sulaukus pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Telsių apskr., Plungės parap.

Amerikoje išgyveno 42 m.

Paliko nuliūdę: vyras Juozapas, 2 broliai: Charles Chiuzel, Stanley Chiuzel ir jo šeima; dvi seserys: Benedikta Buchus ir jos šeima; Agnes Yokes ir jos šeima; pusseserė Barbara Franckus ir jos šeima ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį 12 valanda L. Bukausko koplyčioje, 10821 So. Michigan Ave. Laidotuvis įvyks šeštadienį, gruodžio 20 dieną, 10 valanda ryto. Kūnas bus lydima iš koplyčios į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Dorothy Daulis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojimoje ir suteikti ji paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Vyras, Broliai, Seserys, Pusseserė ir Giminės.

Laid. direkt. L. Bukauskas. Tel. CCommodore 4-2228.

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINYČIA Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvių ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti. ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue PORTSMOUTH 7-9020

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuviams, Papuošimams. GELININKAS 4180 ARCHER AVENUE Phone: LA 3-5300 arba 3-5370

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams. 3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

LIŪDĖSIO VALANDŲ Sankaitė MAŽEIKA & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and RRepublic 7-8600-8601 Parking Facilities. Tema, kurie gyvena kitose miesto dalyse žaustime koplyčia arčiau jūsų namų

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 So. Western Avenue 1410 South 50th Avenue CICERO, ILL. TELEFONAI: GRowehill 6-0142 • HEMlock 4-2644 • TOWNhall 3-2109 KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481 4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Bishop 7-9719 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMO DIENA IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ANTANAS M. PHILLIPS 8307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone SEley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS 4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN 3819 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS 3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS 1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ 2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE. VIrginia 7-6672 PULLman 5-1270

L. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVE. Phone CCommodore 4-2228

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

Kalėdų šventės netoli. Laikas pasirūpinti dovanėle artimiesiems. Geresnės nerasi, kaip lietuviška knyga: ji tinka jaunam, senam, mokslininkui ir eiliniam lietuviui. Tokia knyga yra P. Abelkio parašytas 421 puslapio istorinis romanas ZEMAICIŲ KRIKŠTAS (14 ir 15 šimt.) Knyga patiks visiems. Idomus ir savas turinys, prišta drobėje, geras popierius, o kaim tik \$3.50. Spausdinta V. Vokietijoje, mažas egzempliorių skaičius. Šiandien knyga jau yra Chicagoje. Užsisakyti, pasinaujant pinigais, galima pas visus TREMTIES atstovus ir mūsų generalinį atstovą Amerikoje V. MALAKAUSKA, 10716 So. Wabash Ave., Chicago 28, Ill.; J. Karvelį, 3249 So. Halsted St., ir NAUJIENOSE, 1739 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. TRIJU TULPIŲ Knygų Leidykla.

Prieššventinis Drabužių Išpardavimas vyksta dabar pas H. SEIGAN 4622 SOUTH ASHLAND AVE. VYRIŠKI KOSTIUMAI su 2 porom kelnų \$4800 ir aukščiau Paltai ir puspaltai visokių išmieri ir spalvų. KOSTIUMAI-SKRIBELĖS-AVALYNĖ-VYRU GALANTERIJA TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ KELNIŲ IR ŽAKETŲ Tik ką gavome naują žieminės aprangos atsargą! 40 METŲ PREKYBOJE tai mūsų geriausia rekomendacija! PALTAI APSIAUSTAI LIETPALCIAI su kailio apykaklėmis. Galite pas mus apsiręngti nuo galvos iki kojų. Turime kostiumų su dviem porom kelnų, gabardino medžiagos, taip pat pat žaketus su ziperiais, darbo drabužių ir avalynės. JOSŲ KREDITAS GERAS Nieko nepriskaitome perkant kostiumus. PRIEINAMOS KAINOS Ateikite dar šiandien! H. Seigan Sandėlis atdaras pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9:30 ryto iki 3 val. popiet. 4622 SO. ASHLAND AVE. Telefonas: YArds 7-1272

PROF. DR. JUOŽA BAGDONĄ PRISIMINUS

Dr. A. Garmus kreipėsi į savo kolegas gydytojus siūsti aukštas Lietuvos universiteto mokslams profesoriams — prof. K. Buinevičiui ir prof. J. Bagdonui suveikti. Aukos siunčiamos Dr. E. Tallat-Kelpšos adresu—2109 So. Harding Ave., Chicago 23, Ill. ir skelbiamos spaudoje. Gražus tai viešiasis profesijos narių savitarpinės pagalbos reiškinys ir visais požiūriais remtinas. Kiek abejonių sukėlė šių dviejų garbingų profesorių sugretinimas ir ypač prof. K. Buinevičiaus nuveiktų darbų ir jo smulkesnės biografijos paskelbimas mūsų spaudoje, o apie prof. Dr. J. Bagdoną ir kitą šiol vienu, kitu žodžiu teprisimintu. Tuo tarpu prof. Dr. J. Bagdonas nuopelnai Lietuvos Tautai nepalyginamai didesni ir jis šiuo metu ypač reikalingas lietuvių visuomenės, savųjų kolegų ir buvusiųjų studentų moralinės ir medžiaginės paramos. Todėl, neiškenčiant keletas žodžių apie prof. Dr. Juozą Bagdoną ir jo dabartinę būklę nepaskelbės.

Juozas Bagdonas gimė 1866 m. balandžio mėn. 6 d. ūkininkų šeimoje. Slibinų kaime, Kybartų vls., Vilkaviškio apskr. Sekančiais metais jam suėsi 87 metai amžiaus.

Pradžios mokslo išėjo slaptąje kaimo mokykloje ir Kudirkos Naumiesčio dviklasėje. 1878 metais įstojo Marijampolės gimnazijon, kurią pabaigė 1886 metais. Medicinos mokslus pradėjo Varšuvos universitete, bet 1889 m. išsikėlė Maskvą u-tan, kurį pabaigė 1891 metais.

1886 m. rašinėjo "Auszroje", pasirašinėdamas Kęstučio slapyvardė.

1888 m. birželio mėn. 29 d. Juozas Bagdonas kartu su Vincu Kudirka, Kaziu Grinium, Petru Kraučičiu, Petru Leonu, Jonu Staugaičiu ir Vincu Paulučiaičiu nutarė leisti "Varpą" ir pradėjo didžiulį Varpininkų demokratų-liaudininkų sąjūdį. Bestudentaudamas Maskvoje aktingai dirbo slaptąją Lietuvos Studentų Draugijoje, juridinių ir ekonominių mokslų sekcijoje. Bendradarbiavo "Varpe".

1892 m. sugrįžo Lietuvon ir dirbo gydytojo darbą K. Naumiestyje. Kartu su A. Sulkevičium gabenio Lietuvon slaptą Lietuvos spaudą ir ją platino. Per A. Sulkevičių užmezgė ryšius su lenkų socialistų partija — PPS ir bendradarbiavo su

Lietuvos socialdemokratais Vilniuje. 1896 m. išvertė ir sutrumpino dvi Libknechto brošiūras — "Vardan teisybės".

Garsiosios Kražių skerdynių bylos metu išgauna teismo posėdžių protokolus, kuriuos sumaniiai panaudojo Dr. Vincas Kudirkas ir Dr. S. Matulaitis. Paskulis išgirdo apie rusų žandarų ir kazokų daromas lietuviams baisias skriaudas.

1893 m. suimtas Dr. J. Bagdono brolis Jurgis su slaptais lietuviškais raštais. Tardomas ir Dr. J. Bagdonas, bet dėl įrodymų stokos paleidžiamas. 1896 m. rusų žandarams suėmus knygnešį Jašinską su knygomis ir Dr. J. Bagdono rašteliais, pastarasis tardomas ir skiriamas policijos priežiūron.

1896 m. Dr. J. Bagdonas persikėlė gyventi ir veikti Vilkauiškėn. 1897 m. žandarų viršininkui Vonsianskiui išaiškinus slaptą lietuvių-veikėjų korespondenciją, Dr. J. Bagdonas apkaltintas ir patalpintas Suv. Kalvarijos kalėjime. Pabaigus tardymą už 300 rublių užstato iš kalėjimo paleistas. Tuo metu bendradarbiavo "Varpe", "Ckininke", "Vienybė Lietuvos", pasirašinėdamas slapyvardžiais J. Sidaras, J. S.-s, Smakas, J. Slibinas, J. Sl. ir kit.

1898 m. parašė ir išleido knygėlę — "Maskolių valdžia ir žmonės". Po 54 metų ši knygėlė ir dabar nenustojo savo aktualumo, kuomet maskoliai žiauriai persekioja Lietuvos žmones. 1899 m. kovo mėn. gavo iš žandarmeryjos pranešimą, kad tremiamas Sibiran, Viatkos gubernijon. Nieko nelaukdamas pabėgo užsienį ir čia gyveno, besivadindamas Gintautu, Daumantu, Narkūnu, Baronu. Redagavo "Varpą" ir "Ckininką". Kartu su A. Moravskiu leido laikraštį "Aidą Darbininkų Gyvenimo".

1899 m. Amerikos lietuvių pasaulinės parodos komitetas pakvietė Dr. Juozą Bagdoną organizuoti lietuvių skyrių 1900 m. įvykusioj pasaulinėj parodoj, Paryžiuje. Dr. J. Bagdonas šį darbą sėkmingai atliko. Amerikos lietuviai jam buvo dėkingi.

1900 m. J. Bagdonas atsidūrė Londone ir čia organizavo atskirą nuo lenkų lietuvių-katalikų parapiją. 1901 m. išspausdino jo parašytą knygėlę — "Parapija ir kunigas". Londone ir škotijoj įsteigė lietuvių "Šviesos" Draugiją. Užmezgė ryšius su Amerikos Tėvynės Mylėtojų

Draugija ir ją paskatino bendradarbiauti su "Varpu". Begyvendamas Didž. Britanijoj, Dr. J. Bagdonas vadinosi Dr. J. Norkūnu ir dar šiandien vyresniųjų lietuvių čia toks veikėjas prisimenamas.

1902 m. lapkričio mėn. 15 d. Dr. J. Bagdonas slaptai nuvydo Lietuvon ir vėliau dalyvavo Lietuvių demokratų Partijos suvažiavime. 1903 m. Vokietijoje buvo vokiečių žandarų suimtas, bet parodęs JAV lietuvių-veikėjų Lailo asmens liudijimą kalinimo išvengė. Buvo pavojus, kad vokiečių policija gali J. Bagdoną išduoti rusų žandarmerijai, kuri jo seniai ieškojo išstremti Sibiran bausmės atlikti. Iš Vokietijos pabėgęs Šveicarijon, vėliau — Lvovan, kur plačiai dirbo revoliucinių darbų kartu su ukrainiečiais.

Grįžo gyventi Škotijon. Bendradarbiavo "Vilniaus žiniose". 1905 m. išleido knygėlę "Penkiolikai metų sukakus" — laikraščio "Ukininkas" sukaktuveis paminėti.

Parvykęs Lietuvon, apsigyveno Vilniuje ir čia 1906 m. buvo apie metus laiko "Lietuvos Ūkininko" redaktorium. 1907 m. išleido knygėlę "Mes ir Lietuvos socialdemokratai". Tais pat metais dėl skirtumo politiniuose įsitikinimuose pasitraukė iš Valstiečių Sąjungos. Paskelbė "Medžiagą lietuvių-lenkų santykiams nušviesti Vilniaus krašte". Bendradarbiavo "Vilty" ir "Lietuvoj". "Viltyje" rašė nuolatines spaudos apžvalgas. 1914 m. vedė Oną Jakštaitę.

Kilus pirmajam pasauliniam karui, buvo mobilizuotas rusų kariuomenės ir paskirtas Vilniaus ligoninės vyr. ordinatorium. 1915 m. kartu su ligoninės evakuotas Maskvon. Čia begyvendamas ir bedirbdamas bendradarbiavo "Santaroj", "Lietuvių Balse", išvertė Vasiljevskio "Gedimino krikštą".

Kilus revoliucijai ir užviešpatavus Rusijoj chaosui, pirmą progą Dr. J. Bagdonas 1918 m. sugrįžo savo mielajin K. Naumiestin. Kurį laiką vertėsi gydytojo praktika; 1919 m. kovo mėn. paskirtas Sveikatos Departamento direktorium. 1920 m. paskelbė vertimą — "Kas reikia žinoti apie džiovgą". 1922 m. išrenkamas Lietuvos ute extra-ordinarinium profesorium įvado į mediciną katedroj. Plačiai bendradarbiauja spaudoje. Išleidžia knygą "Įvadas į mediciną" I dalį. Žurnale "Medicina" paskelbė straipsnius — "Naturalūs gydymieji vandenys Lietuvoje", 1923 m. "Sveikatos reikalų tvarkymas", "Keypens — vaistas nuo anemijos", 1928 m. — "Dirbtinis pneumatotaxas ir jo pritaikymas", 1929 — "Is džiovos sergančių statistikos" ir gana daug kitų mokslinių rašinių.

Prof. Dr. J. Bagdonas buvo kuklus žmogus. Gyveno nuosavame namelyje Kaune, Mickovičiaus g-vė 16. Užaugino dvi dukreles. Dažnai draugams papasakodavo, kad daug ką gyvenime praradęs dėl lietuviškos tautinės ir politinės veiklos.

Užgriuvus antrajam pasauliniam karui, Dr. J. Bagdonas kartu su šeima daug vargą ir kentėjo. 1944 m. vasarą priverstas buvo apieisti gimtąjį kraštą dėl kurio laisvės ir teisių jis tiek daug kovojo. Vokietijoje buvo kontužytas. Gyveno įvairiose tremtinių stovyklose ir nuolat buvo kilnojamas. Pagaliau, prieš apie metus laiko atsidūrė JAV-bėse — 9604 Edmunds Ave., Cleveland 6, Ohio. Čia gyveno kartu su žmona ir dukrele. Š. m. lapkričio mėn. 20 d. gilaus atminimo Ona Bagdonienė po sunkios ligos pasimirė. Bagdonų šeimos nelengvas gyvenimas buvo paminėtas "Atspindžių" 12 Nr. Be kita čia pažymėta, kad O. Bagdonienė dirbdavusi 3 dienas po 6 valandas savaitėje ir gaudavusi 12 dol. Ji tada savo prieteliui rašė šiuos įsidėmėtinius žodžius: "... Mes kol sveiki, išsimaitinam ir apsirėdę esame. Bet kai ateis (o

tai tikrai bus) senatvės ligos ir laidotuvės, tai tikrai bus katastrofa." "Dabar mes visi kai įeinam į darbą, jo vieno (prof. J. Bagdonas) nepaliksi ant kiemo visai dienai. O paliktas bute jis išėina į parką pasiivaikščioti, o duris palieka atdaras... Nežinau, ar visi mes ant senatvės pasidarysim vaikais. Jis nieko nebusupranta ir tuoj viską užmiršta..."

Dr. Juozas Bagdono dukrelė Aldona dirba universitete ir mokinė. Mažai gali uždirbti. Tiek daug mūsų tautai padirbavusio prof. Dr. Juozo Bagdono būseną gilioje senatvėje tikrai nepavydėtina. Ne tik kolegų-gydytojai, bet ir plačioji Amerikos lietuvių visuomenė privaltę pasirūpinti šio didelio veikėjo liūdnu likimu. Cleveland lietuvių pirmieji turęji teikti žymiajam veikėjui rimtą pagalbą. Juozas Salna

NUOSTABU KAIP KRAMTOMOJI GUMA
veikia svarbiausia **ATMATOMI PAŠALINTI** — O NE GERAM MAISTUI

Štai pasipatį, kurie milijonai žmonių sukelia apie FEEN-A-MINT, moderniausia kramtomo-guma lengvintoją. Tai štai kodėl FEEN-A-MINTS veikia taip natūraliai skirtingai! Doktorai sako, kad daugelis KITŲ lengvintojų pradeda savąjį "plūvio" veiklą per sveikatą... TIESIAI SKILVY, kur maistas yra viršinamas. Didesnės tokių lengvintojų dozės kirkto viršinimą, išplaua maistas yra medžiaga, reikalinga jūsų sveikatai ir energijai. Jūs jaučiatės silpnas, iškvėtas.

64 sveikus FEEN-A-MINT, iš imamas kaip rekomenduojama, veikia svarbiausia žemųjų žarnų, kur jis pašalina daugiausia atmatas, bet ne gerą maistą! Jūs išvengiate tos būdingos silpnos, iškvėtos ir iškvėtos sąvijos Vartokite FEEN-A-MINT ir jaučiatės smarkiai ir energingai! Pildyti gyvybę! Įsigykite FEEN-A-MINT! Kaina NEFAKELTA — vis dar 25c, 50 arba tik 10c.

Pirkite JAV taupymo bonus.

TINKAMIAUSIOS ILGIEMS ŽIEMOS VAKARAMS IR KALĖDŲ DOVANOMS
KNYGOS
gaunamos iki Naujų Metų beveik už pusę kainos

CIKAGOS SESELIŲ Septynios novelės, bailesės už Upton Sinclair'io Ratsai: Ilustracijos: 316 pel. Kaina 3

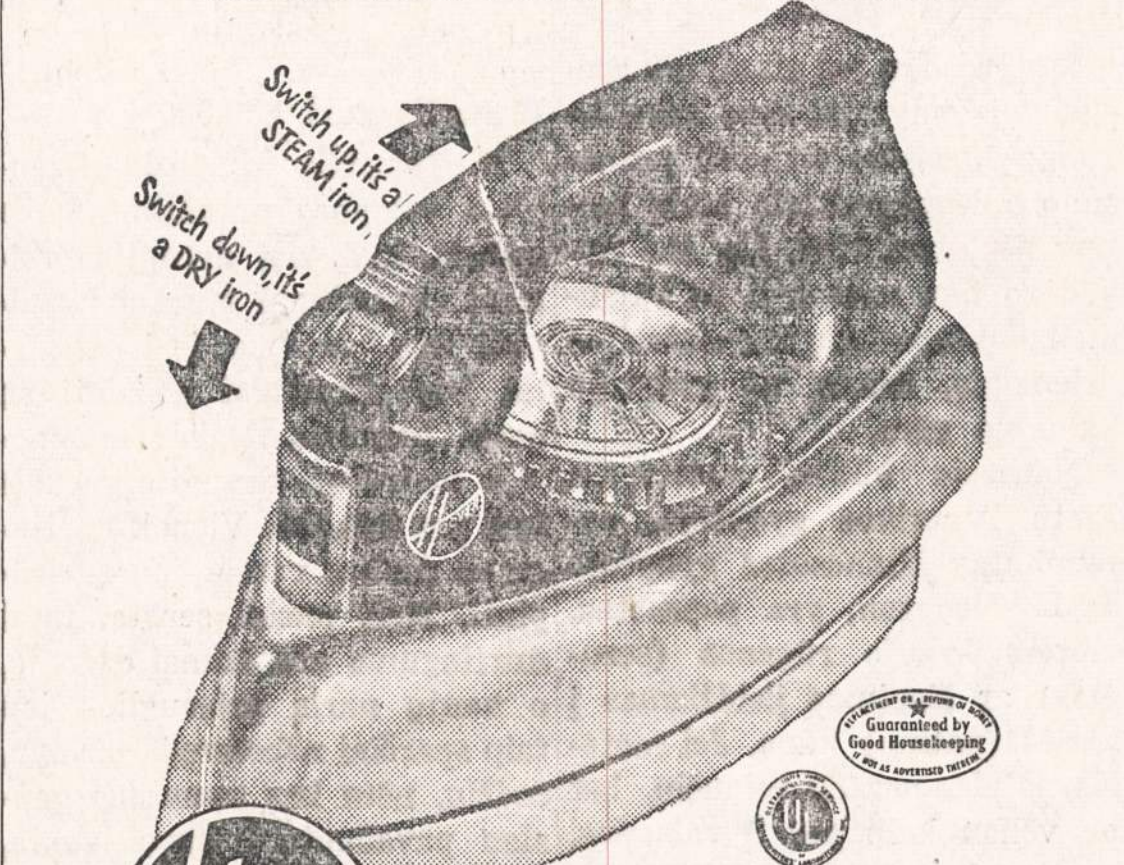
SLIAPTARNIAI. Pirmą knygą, kurioje tiek daug pasakytą apie Amerikos lietuvių gyvenimo sunkumus, vargus ir kovas dėl lietuvių. 652 pusl., Jono Šliupo, "dėdės" Serno ir kun. Dembskio atvaizdai. Kaina tik 3 doleriai.

SIRDIES RŪMAI. Am. lietuvių gyvenimo romanas; pirmas apie širdį; iliustruotas; 450 puslapių; kaina 4 doleriai.

BRAND NEW FEATURES

Make this today's most modern iron — lighter, easier to use, safe and sure for even the most delicate of new fabrics

HOVER Steam or Dry Iron

Newest household help from your oldest friend at making housework easier... a steam or dry iron that's as light, as easy to use as a regular iron. Perfect for pressing suits and skirts. Ideal for steam finishing the new fashion fabrics. Big safety-set dial takes the guesswork out of ironing — one setting for steam finishing and more precision heat settings than any other iron for dry ironing... a big help in doing your regular ironing. Come in and see it — or let us send one out on approval.

only \$1895 including excise tax

ALAN FURNITURE CO., INC.
4048 No. Lincoln EAgstgate 7-4560

Tel. Virginia 7-6583
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. DANILEVICIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
atidėjęs ofisą
10748 So. Michigan Avenue
Tel. WATERfall 8-3060
Prima nuo 1-4 ir 7-9 val. išskiriant šeštad. ir sekmad. Seštad. susitarus.
Rezidencija: 10838 So. Wabash Ave.
Tel. COMmodore 4-1187

Ofiso tel.: Virginia 7-0036
Rezidencijos BEveryly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Seštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;
Ser. Subat. ir Nedel. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų Tel.: PROspect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai, Sauskite Midway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Serėdij pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIET. DAKTARAI
Ofiso ir rezid. tel.: YArds 7-3579
Neatsiliepus, skamb. Virginia 7-2579
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
DR. G. J. BYLAIŠIS
Vidaus, vaikų, nervų gydytojas
4038 SO. ARCHER AVENUE
netoli California Ave.
Valandos: Kasdien nuo 6:30 P.M. iki 8:30 P.M. Seštad. nuo 1-5 P.M.

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad. trečiad. ir penktadienį nuo 1-4, Antradienį nuo 1-5, Trečiadienį ir Seštadienį tiktai susitarus.

DR. BR. BEINORIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6656 SO. HALSTED STREET
(Kampas Marquette Rd. ir Halsted)
Valandos: Kasdien nuo 7 iki 9, o šėštadieniais nuo 3 iki 5.
Ofiso telefonas: WE 6-2811
Namų telefonas: WA 5-2990.

Tel. ofiso VI 7-0600, rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIZIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave
VAL.: 2-4 p. p. ir 6-9 vakare, išėkyrus sekmadieniais.
Ofiso tel.: YArds 7-1166
Rezid. tel. DANube 6-1126

DR. J. GUDAŠKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 25-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta šėštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.
Rezid.: 3247 South Emerald Avenue

Ofiso telefonai: Buto Fillmore 3-0660, COlumbus 6-1900
DR. K. JABLONSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
101 N. Broadway, Melrose Park, Ill.
(Dr. W. V. Norak ofise)
Valandos: 6:30-9 v. v. išėkyrus sekm.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šėštad. uždaryta.
Ofiso tel.: PROspect 6-3838
Rezid. tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą. Išėkyrus trečiadieniais.
2422 W. MARQUETTE RD.
Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626

DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priešmimo valandos tik susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 v. v. Išėkyrus trečiadieniais.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG. 6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
1550 So. Damen Avenue
Tel.: PROspect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv., penkt. — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv., 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v. šėštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLYmpic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIEMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare. Šėštadieniais 10-2 ir 4-6.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel.: Ofiso ir buto OLYmpic 2-5159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-4 val. ir 6-8 val. vak.
Šėštadieniais 12-2 val. ir 3-5 v. v.
Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: Lafayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12-2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6-8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid. PROspect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2223 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais ir šėštad. nuo 2—4.

DR. EDWARD B. MURAWSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GROvehill 6-1321
Jei neatsilieps: VINCennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 West 16th Street
Val.: Nuo 5 iki 8 po pietų kasdien, o šėštadieniais nuo 2 iki 4 val.
Ofiso telefonas: Townhall 3-0959;
namų: ROckwell 2-2387. Jei neatsilieps, tai Central 6-2294.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso tel.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. tel.: PROspect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šėšt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

Tel. ofiso CL 4-0253, rez. YA 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Valandos: 12-3 ir 6:30-8:30 vakaro.
Trečiadienį ir šėštad. 1-4 val. p. p.
Rez. 4420 SO. TALMAN AVE.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED ST.
Telefonas DANube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šėštadieniais 1-4 val. popiet.

KITATAUCIAI GYDYTOJAI
DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ryšis aukštesnė)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsilieps šaukite:
Res. tel.: Midway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAI
DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1929
Pritaiko Akinius
Kreivias Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais tik susitarus.
Šėštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet

Dr. Kazimieras MICHEL
Optometristas - Opthalmologist
Gydo nusilpusias ir nervingas akis. Išėkyrina akis ir pritaiko akinius. Išėdy kreivias akis be operacijos. Įdėda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metų. Kaiba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarimas.

Išvaizdavusiam draugui geriausia dovana — NAUJIE-NOSE paskelbta įdomi ir dienraštį.
šviežia žinia. Užrašyk jam š

Pervežu baldus
Chicagoje ir iš tolimesnių vietų.
TURIU ILGĄ PATYRIMĄ
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone WAlbrook 5-9209

Skaitykite "N-n"
7—NAUJENOS, CHICAGO 8, ILL.
—THURSDAY, DECEMBER 18, 1952

Lietuviška knyga - geriausia švenčių dovana
Tik ką išėjo Antano Simučio parašytas
PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS
Tai stambi ir pilna naudingų informacijų knyga, kurią gavęs džiaugsi kiekvienas.
Reikalaukite lietuvių knygynuose arba tiesiai iš redaktoriaus su užskaičiu pasiusdami penki dolerius:
MR. A. SIMUTIS
41 West 82nd St., New York 24, N. Y.

a profitable reminder
open a savings account
this month

Gaukit du gerus uždariusius kasmet
Užtikrinkit taupymui apsaugą
Turėkit pinigų kai reikia

Pradėkit su \$1 • Pridėkit kiek norite,
kada norite

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 3 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šėštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Padaugėjo žmogžudysčių

Šiais metais iki gruodžio 15 d. Chicagoje žmogžudysčių padaugėjo 10.5% palyginus su metais pereinamaisiais metais. Tuo lūdu pastaraisiais keleriais metais prasidėjęs žmogžudysčių mažėjimas sustojo. 1948 m. buvo nužudyta Chicagoje 326 asmenys (išaiškinta 81% žmogžudysčių), 1949 m. 294 (88% nuošimčio), 1950 m. 257 (89% nuoš.), 1951 m. 249 (92%) ir 1952 m. 278 (84%).

Neišaiškintos šiemet liko kai kurios pirmiausia su gemblerizmu bei politika susijusios žmogžudystės: Charles Gross (politikas), polic. G. Sperankos, David Zatz (gembleris), Miss H. Kulovitz, gail. sesuo M. Elizabeth Brett, (nušauta automobiliu, kai ji buvo su vienu gydytoju).

Saugokitės apgavikų

Chicago miesto investigacijos skyrius įspėja visus gyventojus, kad jie švenčių metu saugotųsi įvairių apgavikų. Mat, šventėms artėjant, žmonės pasidaro dosnesni, gal ne taip apdairūs, kai visokiais ateinančių švenčių rūpesčiais apsiakrauna. Miesto investigacijos skyrius iš savo patyrimo sako, kad prieš šventes dažnai kas nors telefonu maloni balseliu paskambina ir kurios nors labdaryų organizacijos vardu kalba, klausdamas, kada galėtų užėiti tai organizacijai aukų gauti. Arba kas nors taip pat telefonu labai saldžiai kalba piršdamas kurias nors prekes labai pigia kaina. Vienu ir kitu atsitikimu galima turėti reikalą su įvairiais apgavikais arba net plėšikais.

Krautuvišė, kur susidaro didelė spūstis, atsiranda kišenyaigiu, tykojančių kišenės iškraustyti.

Tad būkime apdairūs!

J. RIMAŠAUSKAS

JAV-ėse Ohio valstybės įtakingas savaitraštis "The C. Universe Bulletin" lapkričio 7 d. pirmajame puslapyje išdėjo Lietuvių martyrologijos skyriaus vedėjo J. Rimašausko nuotrauką ir platų aprašymą jo išgyvenimų bolševikų ir nacių kalėjimuose. Savaitraštis pažymi, kad lietuvis J. Rimašauskas, sutrumpintai amerikiečių vadinas tiesiog Jonu, šiuo metu rašo tris knygas, kurios turės apie 1,000 puslapių ir išsamiai paaiškins Maskvos klatingumą. Savo tezes Rimašauskas pagrįs ir pailiustruos tiesiog krūvomis įvairiausių dokumentų, kurių originalai saugojami banko seifuose. Be to, jis rūpinasi išplatinti 1,200,000 ženklukų "Stop gentims in Lithuania".

Savaitraštis pažymi, kad J. Rimašauskas, 30 metų amžiaus tremtinys, buvusių Lietuvių Politinių Kalinių Sąjungos vicepirmininkas, per okupacijas dirbęs Lietuvos pogrindžio informacijos centre, už tą savo veiklą buvo tiek bolševikų, tiek nacių į kalėjimą įkištas.

"Tarp raudonųjų ir nacių visai nedidelis skirtumas. Jei jūs nebuvote žydas, tai buvo lengviau gyventi prie nacių. Jie tik tai griebdavo aktyvius politinius priešus. Jei jūs nesikišdavote į politiką, tai jie jus palikdavo ramybėje. Tačiau komunistams kiekvienas, kuris nėra aktyvus komunistas, yra jau politinis priešas. Bet abiejų tikslai yra vienodi. Abiejų laikosi rasės teorijos", kalbėjo Rimašauskas savaitraščio bendradarbiui. Naciai jį sučiupo kaip pogrindžio ryšininką 1942 m., ir jis vėl tapo vietoj paprasto piliečio tik eiliniu numeriu 21333. Galiausiai jis buvo pasiųstas į Stuttgarte koncentracijos stovyklą. Kiek kartų buvo kankintas ir daužytas, gerai neatsimena. Jam buvo išmušti 6 dantys. "Tačiau nė vienos pavardeš jie neišgavo iš manęs", pakartojo savaitraš-

Paskutinis žodis Kalėdų Proga

Jeigu dar reikia kam įteikti dovanų, tai jūsų geriausiu pasirinkimu yra gėlės. Gėlių parduotuvės bus atidarytos sekmadienį ir Kūčių vakarą. Šiuo metu dar yra nemaži gėlių ištekliai parduotuvėse.

Gėlės apvainikuos jūsų dovanų sąrašą. O jeigu pamiršote kurį asmenį esantį toli, tai galima pasiųsti telegrafo patarnavimu. Chicago gėlininkai gali pasiųsti gėles telegrama betkur krašte ir kabeliu

betkur pasauly; gi paskutinę minutę gali parūpinti jų betkur priemiesčiuose.

Gėlininkų Sąjungos atstovas sako, kad parduotuvėse gėlės šiemet kainuos ne daugiau kaip pernai.

Jeigu kiltų abejonės dėl parinkimo gėlių koražui, tai pravartu turėti mintį, kad jam tinka orkidejos, gardenijos, kamelijos, gvazdikai arba rožės.

Visuomeninės minties kalvė

Bolševikų "išlaisvintas" iš koncentracijos stovyklos, Rimašauskas tuoj prisidėjo prie lenkų pogrindžio ir ėmė rašyti į jų pogrindinę spaudą, bet po 6 mėnesių vėl buvo sučiuptas ir bolševikų įkištas į naują koncentracijos stovyklą. "Visa Lenkija yra viena didžiulė koncentracijos stovykla", sako Rimašauskas. Tačiau joje Rimašauskui teko nelgtai būti — pasinaudodamas vieninteliu galimumu išsukti, jis iš lenkų pogrindžio išsiriupino gimimo metrikus su žydiška pavarde ir tuo būdu buvo drauge su žydais išleistas į Vakarų, nes tuo metu komunistai iš visų tautybių nedarydavo kliūčių taip išvykti tikrai vieniems žydams. Iš Berlynė, UN-RRos padedamas, vėliau atvyko į Hamburgą, o iš ten — į Bonną, kur toliau studijavo mediciną, kol galop emigravo į JAV. (Elta).

Pagreitintas būdas nešumui tirti

Moteryų ligų bei gimdymo specialistai gydytojai savo suvažiavime Chicagoje išklusė pranešimo apie pagreitintą būdą moters nešumui tirti. Lig šiol reikėdavo tam nustatyti 48 valandų laiko, specialių laboratorijos priemonių, dažnai už gydytojo kabineto ribų.

Naujasis būdas, nustatytas Pietų Amerikos gydytojų, patobulintas Minnesotos gydytojo J. E. Hodgson, yra paprastas. Moters kraujo rūgėnis (serumas) ar šlapimas įleidžiamas į varlės (patino) kūną. Jei moteris nėščia, per 30 minučių, bet ne vėliau kaip per 3 valandas, vyriškosios varlės ląstelės pasirodo gyvulio šlapime. Po to pakanka paimti varlės sekretą ir pažiūrėti per mikroskopą, kad įsitikintum moters nešumu.

★ Naujiena Kalėdoms! Tik ką gautas didelis transportas garsiųjų Paul Buhre laikrodžių! Gaunama pas J. Karvelį, 3249 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Telef. DA 6-1136.

CHICAGOS VADOVAS
Geriausia Kalėdų Dovana už \$1.50
246 puslapiai, 23x32 colių žemėlapis ir 35 lietuviškų pastatų ir veikėjų paveikslai. 136 lietuviškų draugijų sąrašas ir jų adresai. Pirkite lietuvių taupymo ir skolinimo bendrovių raštines arba

NAUJIENOSE
1739 South Halsted Street
CHICAGO 8, ILLINOIS

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJIENOS paskelbia visą tiesą.

Visuomeninės minties kalvė

Mūsų čia, Chicagoje, veikiančios kultūrinės savitarpinės sąvairšpos organizacijos tikrai yra visuomeninės minties kalvės ir vykšios visuomeninio gyvenimo mokyklos.

Štai gruodžio 14 d. teko atsilankyti Lietuvių Auditorijoje Teisybės Mylėtojų Draugijos narių šių metų pabaigtuviniame susirinkime.

Vykusiai vedamas susirinkimas Susirinkimas buvo tikrai vertas pasigrožėjimo: taip jis gražiai buvo vedamas; draugijos nariai įgudusiai ir rūpestingai, laiko veltui negaišindami, svarstė savo draugijos einamuosius reikalus ir rūpesčius. Valdybos nariai svarstomus klausimus susirinkusiems aiškino trumpai, bet išsamiai, matyti, jiems iš anksto pasiruošę; todėl susirinkimas ėjo sklandžiai, ir per porą valandų visi reikalai buvo aptarti. Tokie tvarkingi susirinkimai nėra varginą ir jie neriklauja daug laiko.

Draugija turi \$30,000 Iš Teisybės Mylėtojų Draugijos valdybos pranešimo buvo matyti, kad visi draugijos reikalai rūpestingai tvarkomi, paisant lėšų taupumo, ir todėl metai bus sėkmingai užbaigti su gerai likučiais. Dabar einamojoje sąskaitoje draugija grynais turi per \$30,000. Vienok mirtinumo fondas verčia juo susirūpinti. Mat, nariai sensta, tarsi mirtinumo atsitikimai dažnėja, o naujų narių prieauglis jau taip sparčiai nebežengia pirmyn, žodžiu, nėra kas senuosius gausiau pavaduoti. Buvo laukta, kad naujakuriai ateis į draugiją nariais. Deja, tokių atsirado keletas. O kur kiti? Skundžiasi ir kitos panašių tikslų draugijos ar klubai, kad naujakurių daugumas šalinasi čia seniau gyvenusių lietuvių organizacijų.

Kadangi šiais metais draugijos veikusi valdyba yra išsigijusi visų narių pilną pasitikėjimą, tai ji visa palikta vienbalsiu nutarimu veikti ir ateinančiais metais. Jos sudėtis: pirmininkas — J. Balčiūnas, vicepirmininkas — P. Kenutis, nutarimų raštininkas — A. Kaulakis, finansų raštininkas — F. Kasperas, išdinininkas — F. Bakutis, kontrolės raštininkas — S. Stanevičius, išdo globėjas — J. Antanaitis, maršalka — J. Stumbris ir daktaras kvotėjas — Dr. J. P. Poška.

Lietuvių Auditorijon atstovais išrinkti: Rumčikas, Kaulakis ir J. Balčiūnas, draugijos pirmninkas.

Buvo iškeltas Vasario 16 d. šventės klausimas. Išreikštas

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui
DVIEJU aukštų mūrinis namas, 6 ir 6 kambariai. Stokerio karšto vandens šiluma. Ant Maplewood, netoli 71-mos gatvės. Sautkės: WEntworth 6-0186 arba RERublic 7-5947.

PRIE 35-tos ir Lowe parduodamas 5 kambarių katedžius ir miegamąjį porčiai, gerame stovyje, su baldais. Furnisas, automatiškas vandens šildymas, 2 automobilių garažas. Kaina \$9,500 gyvais pinigais. Telefonuokite YArds 7-3949.

2 BUTŲ MURINIS
4-4 KAMBARIAI
26-ta ir Homan. Brgenas už \$9,900. Tuoj galima užimti. Imokėti \$3,500.
SVOBODA, 3739 W. 26th St. Lawndale 1-7038

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos
NORIU gauti pusininką restoranui ir likerijų krautuviui. Parduosiu pusę arba visą. Nepraileiskite aukso progos, nes biznis geras. Didelio judėjimo kampas Brighton Parke. Ilgų metų lysas. Savininkas apleidžia miestą. HEMlock 4-8020.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai
MODERNIZUOKIT
Savo Virtuvę
arba bathroom su steel wall tile. Kambarys 4x7, 4 pėdų aukščio \$59.00. Sudėsimė — kreditas.
HEMlock 4-3200

AUTOMOBILES - TRUCKS
Autai ir Sunkvežiniai

A & C
MOTOR SALES
816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ
1936 iki 1952 metų
\$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS
Bridgeporto draugiškiausi dvierniai.

WATSON BROS.
TRANSPORTATION CO.
1440 West 34th Street

REIKALINGAS senyvas žmogus laikraščiams parduoti. Kambarys, valgis ir \$45 mėnesiui. Trumpos valandos. Peter Gintallo, 3946 W. 55th Street (kampas Pulaski).

REIKIA PARDAVEJO
Chicago vadovaujantis dešnių išdirbėjas turi vietos su sunkvežimiu ir šiaip jau parduoti Chicagoje ir jos apylinkėse. Atsiskaitant tik gerai patyrę ir turintieji šioje prekyboje gerą pasiekimą vyrai. Aukščiausias atlyginimas ir automobilio išlaidos. Atsakymai bus laikomi slaptai. "Naujienos", Box 3410, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

NORIU gyventi ant ūkės arba pagelbėti. Joe Kasmuskas, 3267 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VYRAI IR MOTERYS
Tuojau galime duoti darbą
★ DIENOMIS PORTERJAMS
★ NAKTIMIS VALYTOJAMS
Val: Pirmadienį ir Ketvirtadienį 9 ryto iki 4:30 popiet

Antradienį, Trečiadienį, Penktadienį ir Šeštadienį 6:45 vak. iki 1:15 ryto.
Nuolat darbas
Turi kalbėti ir suprasti angliškai
Liberali prekių nuolaida
Malonios darbo sąlygos
Darbo raštinė — 11-tas aukštas
Atdara 10 val. ryto iki 3 popiet.

CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
Vyru krautuvišė name
WABASH ir MONROE

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai
HIGHEST PRICES FOR YOUR JUNK
paper, scrap iron, metal and rags.

IDEAL RAG and METAL CO.
1502 So. Newberry Ave.
HAYmarket 1-7133

Seni ir patyrę bižnieriškai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA MOLDERIŲ

ALUMINIJAUS IR ŽALVARIO PRODUKCIJOS LIJYKLOJE

JAMES HAXTON & SONS, INC.

411 NORTH CLAREMONT

MEN
General factory work. Day and evening shifts. No experience required. Good starting rate.
Liberal employee benefits.
Apply Personnel Office

CONTINENTAL CAN CO.
3815 SO. ASHLAND AVE.

Save time and carfare
Work near your home
YOUNG MAN for STOCK ROOM WORK
Good starting salary
Group insurance benefits
Time and 1/2 after 40 hours
Paid vacations
Apply

JAY'S POTATO CHIPS
217 Harrison Street
Oak Park

REIKALINGI SETUP VYRAI
Geras atlyginimas tinkamiems vyrams metalo šampavimo skyriuje.
Turi būti susipažinę su Automatic Feeds ir Progressive Dies.
Naktinė pamaina — su premija
Pastovus darbas
Maloni vieta darbu

GENERAL LAMINATED PRODUCTS
2857 S. Halsted Street

Private Secretary
\$68 TO \$70 TO START
Must be experienced
You will like working here.

WATSON BROS.
TRANSPORTATION CO.
1440 West 34th Street

VARTU SARGAI
Nuo 4:30 po pietų iki 12:30 vidurnaktį
NUOLATINIS DARBAS
CHICAGO ROTOPRINT CO.
4601 Belmont

REIKALINGAS senyvas žmogus laikraščiams parduoti. Kambarys, valgis ir \$45 mėnesiui. Trumpos valandos. Peter Gintallo, 3946 W. 55th Street (kampas Pulaski).

REIKIA PARDAVEJO
Chicago vadovaujantis dešnių išdirbėjas turi vietos su sunkvežimiu ir šiaip jau parduoti Chicagoje ir jos apylinkėse. Atsiskaitant tik gerai patyrę ir turintieji šioje prekyboje gerą pasiekimą vyrai. Aukščiausias atlyginimas ir automobilio išlaidos. Atsakymai bus laikomi slaptai. "Naujienos", Box 3410, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

NORIU gyventi ant ūkės arba pagelbėti. Joe Kasmuskas, 3267 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VYRAI IR MOTERYS
Tuojau galime duoti darbą
★ DIENOMIS PORTERJAMS
★ NAKTIMIS VALYTOJAMS
Val: Pirmadienį ir Ketvirtadienį 9 ryto iki 4:30 popiet

Antradienį, Trečiadienį, Penktadienį ir Šeštadienį 6:45 vak. iki 1:15 ryto.
Nuolat darbas
Turi kalbėti ir suprasti angliškai
Liberali prekių nuolaida
Malonios darbo sąlygos
Darbo raštinė — 11-tas aukštas
Atdara 10 val. ryto iki 3 popiet.

CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
Vyru krautuvišė name
WABASH ir MONROE

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai
HIGHEST PRICES FOR YOUR JUNK
paper, scrap iron, metal and rags.

IDEAL RAG and METAL CO.
1502 So. Newberry Ave.
HAYmarket 1-7133

Seni ir patyrę bižnieriškai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

HELP WANTED—MALE
Darbininkų Reikia

REIKIA MOLDERIŲ

ALUMINIJAUS IR ŽALVARIO PRODUKCIJOS LIJYKLOJE

JAMES HAXTON & SONS, INC.

411 NORTH CLAREMONT

MEN
General factory work. Day and evening shifts. No experience required. Good starting rate.
Liberal employee benefits.
Apply Personnel Office

CONTINENTAL CAN CO.
3815 SO. ASHLAND AVE.

Save time and carfare
Work near your home
YOUNG MAN for STOCK ROOM WORK
Good starting salary
Group insurance benefits
Time and 1/2 after 40 hours
Paid vacations
Apply

JAY'S POTATO CHIPS
217 Harrison Street
Oak Park

REIKALINGI SETUP VYRAI
Geras atlyginimas tinkamiems vyrams metalo šampavimo skyriuje.
Turi būti susipažinę su Automatic Feeds ir Progressive Dies.
Naktinė pamaina — su premija
Pastovus darbas
Maloni vieta darbu

GENERAL LAMINATED PRODUCTS
2857 S. Halsted Street

Private Secretary
\$68 TO \$70 TO START
Must be experienced
You will like working here.

WATSON BROS.
TRANSPORTATION CO.
1440 West 34th Street

VARTU SARGAI
Nuo 4:30 po pietų iki 12:30 vidurnaktį
NUOLATINIS DARBAS
CHICAGO ROTOPRINT CO.
4601 Belmont

REIKALINGAS senyvas žmogus laikraščiams parduoti. Kambarys, valgis ir \$45 mėnesiui. Trumpos valandos. Peter Gintallo, 3946 W. 55th Street (kampas Pulaski).

REIKIA PARDAVEJO
Chicago vadovaujantis dešnių išdirbėjas turi vietos su sunkvežimiu ir šiaip jau parduoti Chicagoje ir jos apylinkėse. Atsiskaitant tik gerai patyrę ir turintieji šioje prekyboje gerą pasiekimą vyrai. Aukščiausias atlyginimas ir automobilio išlaidos. Atsakymai bus laikomi slaptai. "Naujienos", Box 3410, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.

NORIU gyventi ant ūkės arba pagelbėti. Joe Kasmuskas, 3267 So. Halsted St., Chicago, Illinois.

HELP WANTED—MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

VYRAI IR MOTERYS
Tuojau galime duoti darbą
★ DIENOMIS PORTERJAMS
★ NAKTIMIS VALYTOJAMS
Val: Pirmadienį ir Ketvirtadienį 9 ryto iki 4:30 popiet

Antradienį, Trečiadienį, Penktadienį ir Šeštadienį 6:45 vak. iki 1:15 ryto.
Nuolat darbas
Turi kalbėti ir suprasti angliškai
Liberali prekių nuolaida
Malonios darbo sąlygos
Darbo raštinė — 11-tas aukštas
Atdara 10 val. ryto iki 3 popiet.

CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
Vyru krautuvišė name
WABASH ir MONROE

MISCELLANEOUS
Ivairūs Dalykai
HIGHEST PRICES FOR YOUR JUNK
paper, scrap iron, metal and rags.

IDEAL RAG and METAL CO.
1502 So. Newberry Ave.
HAYmarket 1-7133

Seni ir patyrę bižnieriškai sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.